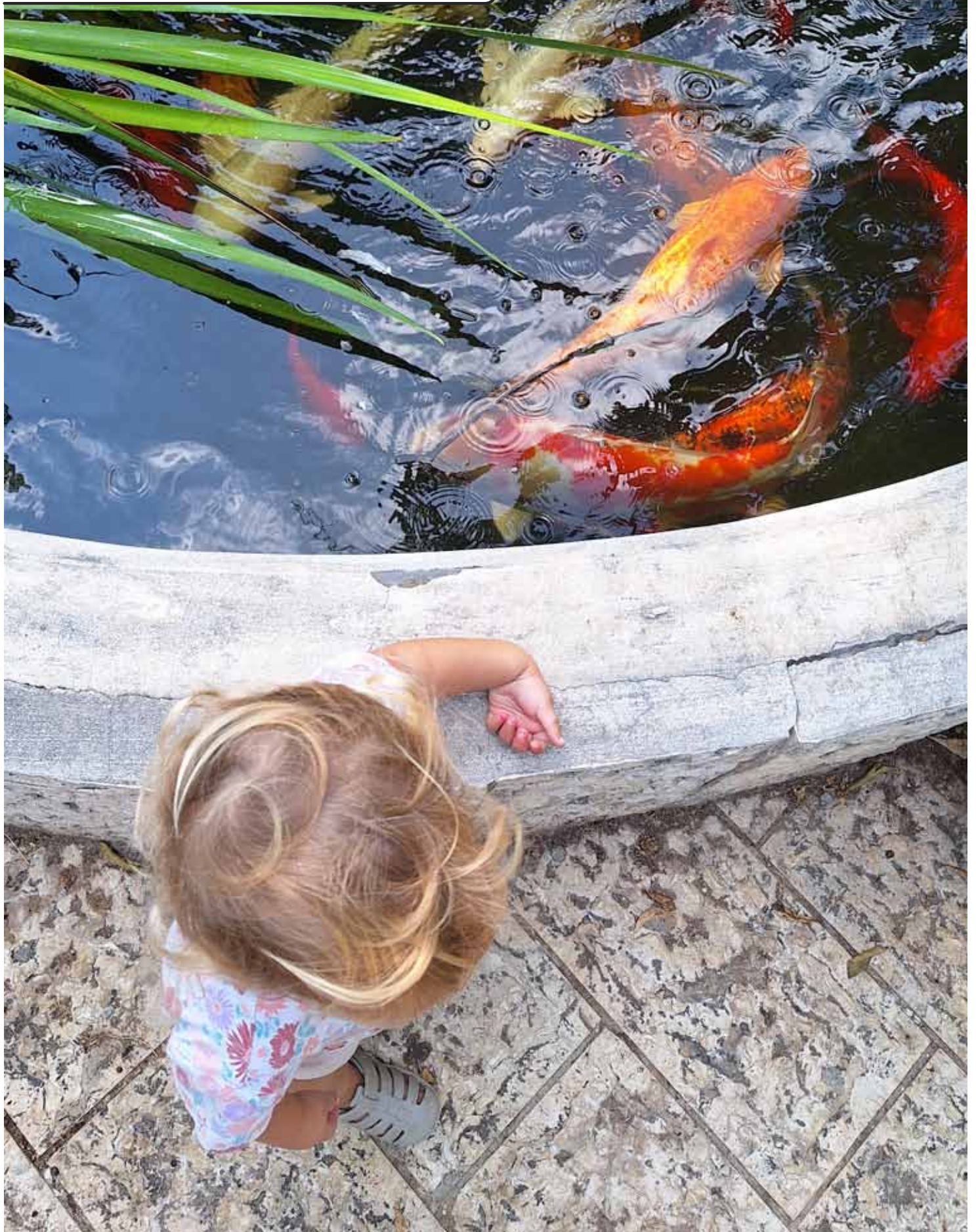
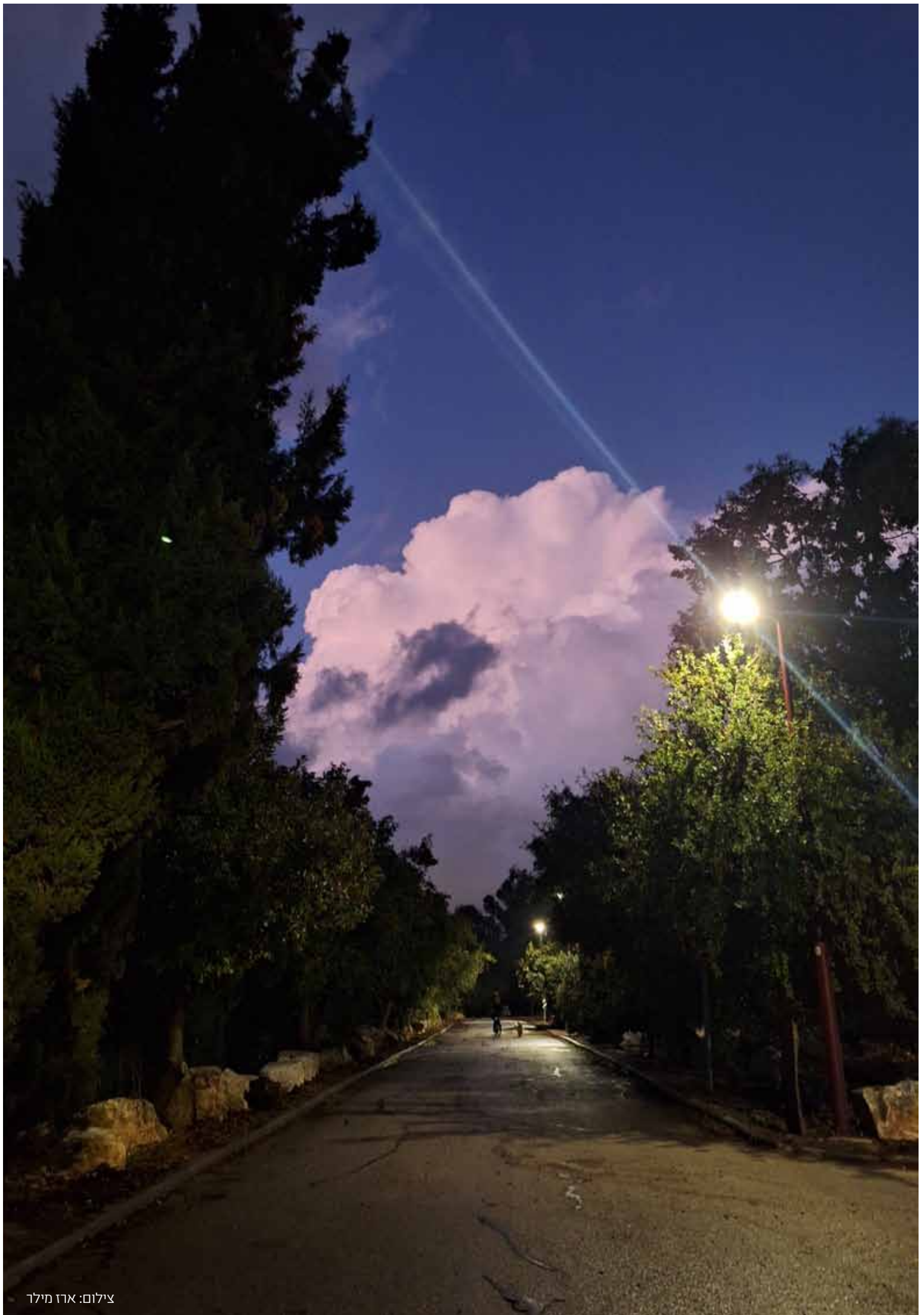

ידיעות מעברות

כ"ב טבת תשפ"ה | 22 בינואר 2025 | גליון 01 כרך 89

צילום: ארז מילר

תוכן העניינים

4	..... ראיין עם ליאור רומי
12	..... שיחה עם סתווית וליאור כתר
16	..... פרידה מרן יוסף
19	..... על עמוס אלוני ז"ל
20	..... פרידה מאסף אדר
22	..... פרידה מיהודית אגוזי
26	..... מן הארכיון - בעקבות ראשונים
28	..... שנת מצווה
29	..... נעים להכיר
30	..... חתונה מרגשת ב"בית לחיים"
32	..... זן נדיר - פרידה מקורין אלאל
34	..... תזכורת מועדת פרט
34	..... נקודה לבנה
35	..... ברכות ואיחולים / עובר ושב

בשעת כתיבת שורות אלו סוף סוף יוצאת לדרך עסקת חטופים, גם אם חלקית. מניסיון העבר, אין עדיין סיבה לאנחת רווחה עד ששני השלבים של העסקה כולה יסתיימו, אבל כולנו תקווה שנוכח לראות את כל החטופות והחטופים במהרה בבית לאחר ההפקרה הנוראית, ויותר מ-400 חללי צה"ל בעזה במלחמה שכבר מזמן אין לה תכלית.

לאחר סדרת ההצבעות האחרונה, וברוב גדול, יתחיל הקיבוץ "המתחדש" את דרכו באופן רשמי (לאחר חצי שנת הסתגלות) והקיבוץ השיתופי ייקבר סופית.

כולנו נשמח לראות את הקיבוץ שלנו ממשיך קדימה לתוך 2025, מאה שנים בדיוק לאחר שהוקם הגרעין המייסד של קיבוץ ג' - הוא מעברות, כשהוא עדיין מכיל ערכים משותפים, עזרה הדדית, חינוך טוב, משק מטופח ופורח, קהילה תוססת, דינמית ותורמת ופעילויות תרבות. לפחות לעוד מאה שנים נוספות.

בגיליון הנוכחי ישבתי לשיחה צפופה ומעניינת עם ליאור רומי, רכז התרבות של מעברות, שנכנס לתפקידו בעיתוי לא פשוט ועם עבר לא קל, ועושה חייל במשימה שאף אחד בתפקידו לא התמודד איתה לפני כן.

מירב שוטוב התיישבה לשיחה מרתקת, אמיצה ומעוררת מחשבות עם ליאור וסתווית כתר, ונגעה איתם בנושאים כמו אמונה בתוך חברה קיבוצית, דת וקהילה ואהבה. גם ליאור וסתווית פתחו את ליבם ואת ביתם ושיתפו בכנות וברגישות תחושות, קונפליקטים וקשיים לצד חוזקות.

שלושה חברים אהובים ומרכזיים בחברה ובנוף הקיבוצי הלכו לעולמם לאחרונה: אסף אדר, דני יוסף ויהודית אגוזי ז"ל. בני משפחה וחברים כתבו הספדים מרגשים עליהם ולצידם, גם כמה תקצירי חיים מעניינים, כולל אחד נוסף על עמוס אלוני ז"ל, שהיה חבר מעברות שנים רבות.

נרחיק בזיכרונות מהארכיון עד לימי עפולה של אמצע שנות העשרים, נחגוג ביחד עם הזוג הראשון שמתחתן מ"בית לחיים" שלנו, נלמד על שנת המצווה, נזכור את קורין אלאל שהלכה לעולמה וכמובן שלא נפסח על המדור האהוב 'נעים להכיר'.

אני שב ומזמין את כל מי שמעוניין או מעוניינת לתרום לעיתון בכתיבה, בראיונות או בטור דעה, בהארה, בהערה או בשאלתה - לפנות אליי במייל uribash@gmail.com או בטלפון (הודעה או שיחה: 054-2620147)

שתהיה לנו שנה אורחית טובה יותר מזו שחלפה לה ושנוכח לחיות באושר בחלקת אלוהים הקטנה שלנו

העורך

קיבוץ מעברות אבל על מותו של חברנו

דן יוסף ז"ל

ומשתתף בצערם של: אורה, כרמית, מירי, נילי וכל המשפחה המורחבת

קיבוץ מעברות אבל על מותו של חברנו

אסף אדר ז"ל

ומשתתף בצערם של: רינה, רונית, צור וכל המשפחה המורחבת

קיבוץ מעברות אבל על מותה של חברתנו

יהודית אגוזי ז"ל

ומשתתף בצערם של: שלמה, עמיר, אשל, אילת, דורון וכל המשפחה המורחבת

"ידיעות מעברות" - דו שבועון
עורך: אורי בן-שאוול
חברי המערכת:
מירב שוטוב, ליאור רומי, רונית אדר
עיצוב גרפי: שמש ברקוביץ
צילום השער הקדמי: ארז מילר
השער האחורי: נטלי בן שאול
כתובתנו: iton.maabarot@gmail.com

על תרבות קיבוצית מודל 2025 ועוד..

ראיון אישי עם ליאור רומי

עד לפני שהוא נכנס לתפקידו כרכז התרבות של מעברות, רוב חברי וחברות הקיבוץ ככל הנראה לא באמת הכירו מקרוב את ליאור רומי ואת הסיפור שלו. כמו על כל בעל תפקיד (ועוד אחד צעיר עם ראסות!) גם עליו רצו בוודאי שמועות וסיפורים שהיו בהם רק בדלי אמת.

ליאור החל את התפקיד מלא במרץ ועמוס בתוכניות רבות שרקם לנו, אבל את כולן הוא נאלץ לגנוז כשהתחילה המלחמה.

הוא מצא את עצמו נאלץ לאלתר ולעשות חשיבה מחודשת סביב כל ההיבטים של התפקיד ולענות (לפני הכל לעצמו) על שאלות לא פשוטות. על חלקן גם תכננתי לשאול אותו ועל אחרות הוא ענה עוד בטרם הספקתי.. למשל:

איך בכלל ניתן לקיים אירועי תרבות תחת התקפות טילים או תחת הגבלות התאספות? איך ניתן לשמור על איזון בין הצורך בתרבות ובקיום חגים לבין מציאות קשה וזוועתית שאין בה שום דבר משמח או תרבותי? מציאות שבה "לא יאה ומי בכלל רוצה" לצחוק או לשיר או לרקוד, או לאסוף ילדים לתוך אווירת החג תחת אזעקות פוטנציאליות?

ואיך בכלל ניתן לקיים תפקיד כזה, כשאתה אדם שבעצמו התמודד (ועדיין מתמודד) עם פוסט טראומה מהשירות הצבאי, וכל המציאות הזאת יונקת ממך אנרגיה ומעלה מהאוב פחדים, חששות ודברים שנשכחו וננעלו (אבל לא נעלמו) בתוך מגירות הנפש?

ליאור היה פתוח, כן ומשתף בנוגע לכל השאלות הללו. נפגשתי איתו כמה ימים לאחר שעבר לביתו החדש, באחת משורות הבתים האחרונות שעוד נותרו משכונת הפרדס הישנה. זה אחד האזורים האחרונים במרכז הקיבוץ שלא ממש השתנו מאז ילדותי ותמיד חיבבתי אותו, אולי בגלל ששורה עליו אווירה של פעם, פיסת אדמה שלא השתנתה לבלי הכר עם השנים.

התיישבנו במרפסת ממש מול החדר שבו איזיא פסח היה מחלק לנו ממתקים לפני 44 שנים, בין משחק מחבואים אחד לשני, וליאור התקין לי קפה שחור אמיתי, מר וטעים, לפני שהתיישבנו לשוחח.

ליאור, כמה זמן אתה כבר בתפקיד?
"בחגי תשרי בשנה שעברה עשיתי חפיפה, ובעצם אחרי סוכות נכנסתי רשמית לתפקיד בגפי, אז שנה ושלושה חודשים. אני חייב לציין שהילה דביר, רכות התרבות הקודמת, ליוותה אותי הרבה אחרי החפיפה. זו אמנם לא הייתה חפיפה אידיאלית כי אי אפשר לעשות כזאת. זה תפקיד שאי אפשר לעשות בו חפיפה רגילה. הוא מורכב מהמון דברים ואתה חייב לחוות אותם כדי להבין. לרשום לא יעזור כאן. יאמר לזכות הילה שהיא הייתה בשבילי הרבה חודשים קדימה ועזרה לי להיכנס לעניינים. תמיד הייתה זמינה להתייעצות ותמיד מציעה עזרה. וזה חשוב לומר כי התאריך שבו נכנסתי רשמית לתפקיד ברשות עצמי יצא השמיני באוקטובר 2023"

ישר לתוך הקטסטרופה. ומהרבה בחינות זו אולי התקופה הכי מאתגרת שהייתה לרכו תרבות פה. בתור אחד שצריך לדאוג לאירועי התרבות במעברות אתה מקבל חפיפה איך זה בימי שגרה, אבל שום דבר לא יכול להכין אותך לשעת חירום. פתאום אתה צריך לעשות חשיבה מחודשת ולהתמודד עם משהו שאחרים לא התמודדו איתו לפניך. איך דואגים לתרבות לכל הגילאים בתקופת מלחמה, חוסר ודאות וייאוש. תקופה שבה נורא קשה להביא אנשים בכלל לשבת ביחד.

ובסופו של דבר, אתה הצלחת אפילו להביא אותנו לצחוק ביחד! ואני מדבר כמוכן על אירוע הסטנד אפ האחרון בסוכה, שהיה מעולה.

"שזה היה מדהים בעיניי! לקח לי שנה להבין איך עושים את זה. אבל כן, זה היה ערב של הצלחה מסחררת ומאירועי סוכות הוא היה הכי יקר לליבי כי פה איפשהו הבאתי לעבודה שלי את הדבר שהוא הכי קרוב אליי (סטנד אפ) והיה לי חשוב מאוד שזה יהיה מוצלח. וזה היה הרבה יותר מוצלח ממה שדמיינתי שזה יהיה. אני לא זוכר מתי צחקתי כל כך הרבה וקיבלתי כל כך הרבה הודעות בפרטי על איזה כיף היה וכמה היינו צריכים את זה.

זה היה כל כך חשוב וזה מטורף כי כמפיק אירוע אתה לא יכול לחשוב שאתה תוציא 100% מרוצים. בגדול, אי אפשר. אתה לא יכול לשאוף לזה, זה לא ריאלי. אין 100% מרוצים בעולם אז אתה שואף ל 70, 80, 85 אחוזים. ותמיד יש ביקורת שלילית, לפעמים היא מנסה להיות בונה אבל לא תמיד זה מצליח לה. וזה היה אירוע שאני לא קיבלתי בו פידבק אחד שהוא אפילו טיפה בכיוון השלילי, זה היה 100 מ 100 חיובי. זו הייתה הפעם שבה כל הכוכבים הסתדרו. אבל, משום מה אני מקובע על איזה סדר כרונולוגי של הדברים והתחלנו מהסוף..."

אז בוא נחזור אחורה, כשהתחלת את התפקיד ולא ידעת לאיזו תקופה אנחנו נכנסים, אני מניח שהדבר הראשון הוא קיפאון, כי אחרי השבעה באוקטובר, על איזו תרבות כבר אפשר לחשוב...

"היה קיפאון ארוך, שהוא אגב, תהליך הפשרה שלא בהכרח הסתיים עד היום. לא הייתה לי תקופה של בכלל להבין או לדעת איך התפקיד הזה נראה בשגרה ואז לעשות אדפטציה לחירום. אני התחלתי בחירום. אז כל השנה הראשונה, כל חג, כל אירוע, כל דבר שעשיתי, עשיתי אותו בפעם הראשונה. אבל גם צריך איזושהי התאמה למצב, זאת אומרת להבין מה היה בעבר, איך היו עושים, להבין איך נכון לעשות את זה עכשיו, ואיך ומה מתאים סביב כל המצב. ולכאורה, בהרבה תחומים המצב פה במעברות היה כזה שעל פניו לא הושפענו. זכינו לחיות במקום שאנחנו יכולים לעשות הרבה דברים

כרגיל. אבל האם זה מתאים או לא מתאים בפן המורלי? וגם בפן הבטיחותי והבטחוני? באלה יש לי נטייה להחמיר יותר מאחרים, וזה כבר עניין אחר".

"תראה, אתה קשוב לחדשות ופתאום נופל לך איזה יום רגיל לחלוטין ואתה בא לפרסם מסיבה שאתה עובד עליה כי החברה הצעירים שעושים מילואים אמרו לי אנחנו רוצים אותה, בוא נעשה את זה, זה יהיה טוב לכולנו. וכשבאים אליי עם יוזמה כזאת אני מעדיף לראות קודם כל איך כן עושים את זה, לאפשר יוזמות כי אני לא יכול לעשות הכל לבד וכל יוזמה היא מבורכת. ואז אתה בא לפרסם אותה, ובדיוק יומיים הצלחת לא לראות חדשות ואחרי שלוש שניות מתקבל וואטסאפ: 'נראה לי פחות מתאים עכשיו'...", אתה אומר לעצמך 'פאק, מה קרה?' פותח חדשות, ומהר מוחק את האירוע.

היו אירועים שבוטלו כי כבר לא הצלחנו אפילו לפרסם אותם בשום שבוע: לא היה מהלך תקין של יומיים שלושה רצופים שבו התאים לפרסם דברים כאלה, כל יום הותר לפרסום, ואסון כזה, ואסון כזה. זה ממש היה עניין של עיתוי.

וגם פה תמיד יהיה מי שיגיד לך, עוזב אותך, זה בסדר, צריך להמשיך.. ויהיו מי שיגידו לך שמע, זה לא מתאים. וגם לך יש את הקולות האלה בראש שאומרים גם את זה וגם את זה. ואתה צריך להחליט למי מהם אתה מקשיב." "כשלקחתי על עצמי את התפקיד, לשנייה לא עברה לי בראש האופציה שבכלל תהיה מלחמה. והתעכבתי עם זה חודשיים שלושה ודיברתי עם אנשים והתייעצתי כי זה לא בהכרח התאים לי להיות כל כך מעורב בקהילה. ולחיות איפה שאני עובד ולעבוד איפה שאני חי. לפעמים אני לוקח קשה דברים מלכתחילה וזה היה בשבילי אתגר מאוד גדול מנטלית. ואמרתי אוקיי, אני מוכן לקחת את האתגר הזה כי אני רוצה להביא איזה שינוי לחיים שלי. אני סטנדאפיסט, לא מסתדר לי יותר לעבוד במפעל שבע עד ארבע, אני צריך משרה שיותר קשורה ביצירה ובאמנות עם ל"ו יותר גמיש. משרה לא שגרתית. למרות שנהניתי במפעל, לא יכולתי יותר להמשיך לעבוד בעבודה כל כך שגרתית.

ואיפה תופס אותך התאריך הזה השבעה באוקטובר? "בשישה באוקטובר הופעתי בקיבוץ שדה בוקר כחלק מאירועי החג שלהם. והם מעמידים סוכה גדולה על הדשא והיא עומדת שם כל השבוע ושם יש אירועים במשך כל החג. כל האירועים שעושים בזמן הזה הם בסוכה: היא 'המועדון לחבר' לתקופת ימי החג.

אני זוכר שעליתי לבמה ואמרתי להם שבמעברות אין הופעה בחול המועד, כי אני הרכו תרבות ואני בכלל נמצא פה... היה כיף, ונשארו שם לישון אני ועוד חבר שעשה לי מופע פותח. ואנחנו מתעוררים בבוקר, ומלחמה..."

והם מגיעים... אז פתאום, 30 יום לשביעי באוקטובר טקס. כן לעשות או לא לעשות, וחץ מלהפיק אירועי תרבות זה גם לתפעל את המועדון לחבר ואת המחסן תרבות, שזה נשמע בקטנה אבל זה המון עבודה וזה שילוב של שתי עבודות שהן לא בהכרח קשורות אחת לשנייה. יש ימים שאני מפיק ויש ימים שאני שרת: מסתובב עם המפתחות, פותח דלתות, הנה המיחס, הנה המזגן, דואג שהכל יגיע ליעדו. אז הדברים התחילו להגיע בעצם אליי ובניגוד מוחלט לרעיון של התפקיד הזה שהוא לתכנן קדימה לוח תכנון שנתי עונתי".

"התחלתי לפעול בצורה של מעכשיו לעכשיו. מה שבוע הבא, מה החודש והמון סימני שאלה כל הזמן. ולפני כל דבר ותוך כדי כל דבר אתה בעיקר בתוך השאלות האלה וכשאת ברירה והרגע מגיע וצריך לפעול אז אתה מקבל החלטה לפי תחושת בטן.

בניגוד לדעה הרווחת דווקא היה הרבה רצון של אנשים לעזור והסדרתי בגיוס מתנדבים, אפילו הוקמה לרגע ועדת תרבות זמנית לעניין המלחמה, אבל ההפעלה שלה לא הייתה הכי פשוטה. אז הדברים פשוט מגיעים אליך וקשה מאוד לתכנן קדימה".

"ואני חודש לפני ראש השנה, הולך בשביל לבית שלי כל יום ויש עץ רימון בדרך וכל יום אני עובר והרימונים האלה קצת יותר גדולים... וככל שהם יותר גדולים, ככה אני יותר בלחץ ממה שמתקרב... כנ"ל עם חנוכה. חודש וחצי לפני החג, אני הולך לחדר האוכל ופתאום: סופגניות! אלוהים, נבהלתי קצת! הם הקדימו, מה, רגע, שנייה, תנו לי רגע להתאושש מסוכות..."

אפרופו סוכות, עמד חג מוכן שהושקע בו הרבה זמן, מאמץ וחשיבה ואז נאלצתם לבטל..

"איזה יופי שהשנה אמרנו טוב, חוץ מהערב חג יש גם את הסוכה הקהילתית והיו בה אירועים קטנים לאורך החג וזה יהיה נחמד, משהו יותר צנוע, ואז נאלצנו לבטל את ערב החג כי המצב הביטחוני לא אפשר את זה, אבל היה לנו מענה מוכן בתוך הסוכה הקהילתית. אז הרחבנו משלושה אירועים לחמישה אירועים והצלחנו לשזור בצורה באמת מגניבה לדעתי את עיקרי התוכן של ערב החג בתוך האירועים הקטנים. וזה היתרון והחיסרון בסיטואציה הזאת, שאתה לא מתכנן משהו אחד, אתה מתכנן שלושה דברים ואז אחד מהם יוצא לפועל. זה היה אילתור מעולה. טוב, חצי אילתור כי הוכן משהו מראש רק לא בסדר גודל הזה..".

אני רוצה ברשותך שתרחיב קצת על הרקע שלך, ההיסטוריה.

וואי, תהיה לך הרבה עבודת עריכה, סליחה... אני מדבר הרבה. הרבה ולא ממוקד או אל תתבייש למקד אותי כי אני נוטה להתפורר בשיחה"

"לקח לי זמן לקלוט את גודל האירוע. נשארנו שם לא מעט חבר'ה ובלי קשר אליי היו בשדה בוקר באותה שבת גם כרמי דניאל ובעז נובלמן. מהר מאד חברתי לבעז והייתי איתו ועם המשפחה שלו. החלטנו להישאר שם עוד יום כי לא ידענו אם זה בטוח לצאת משם מבחינת מצב הכבישים בדרום".

מה הכי הדאיג אותך באותו יום?

"שאני קם בבוקר בשבת בשדה בוקר ומגלה שיש מלחמה ושאני אמור להיות בצוות צח"י מתוקף תפקידי... אני מאוד נבהלתי מזה. זה לא מתאים לי להיות בצוות צח"י... לקח לי איזה שבוע להסביר לממונים עליי שאני לא צריך להיות בצוות ובאמת היה איזשהו קיפאון. אמרתי לעצמי קודם כל איך אני שומר על עצמי עכשיו, לא לאבד את העשתונות, כדי שאני קודם כל אהיה בסדר. אבל הדבר הבא היה מה נדרש ממני עכשיו פה בתפקיד. והתשובה הייתה שאני לא יודע כי אני רק התחלתי. שאין לי מושג ולא היה לנו דבר כזה אף פעם אז מי יודע? אף אחד לא יודע."

"ומהר מאוד כל מה שעשיתי היה להשתמש במשאבים הפיזיים שיש לי בתור רכז תרבות, שזה קלאב קאר, לו"ז גמיש וזה שאני פה פיזית בקיבוץ כל הזמן. בתור רכז תרבות מה שהתעסקתי בו בכאוס של השבוע שבועיים הראשונים היה לוגיסטיקה של קליטת מפונים לדירות. לכאורה זה לא קשור לתפקיד שלי בכלל אבל זה היה סופר חשוב. הובילו את זה למיטב זיכרוני אריאל ורתם מועדת התנדבות והייתה פה באמת אווירת חירום של קליטה וכל יום עוד דירה מוכנה, ויאללה הולכים להביא להם ציוד.."

בדיעבד זה היה האוטומט שלי לעשות את זה, ואנשים אומרים איזה יופי ותודה רבה ואתה עוזר וכל הכבוד וזה כל כך חשוב, אבל בפועל המציאות היא שאתה עושה מה שנראה לך שאתה יכול לעשות כדי להציל את עצמך באותו רגע. אם לא הייתי בימים האלה מתחיל לשנע ספות אני לא יודע מה הייתי עושה עם עצמי..."

אנחנו משוחחים פה לעיתון אז חשוב לציין פה ולמי שלא מכיר אותך, שאתה הגעת לנקודה הזאת בעצם עם רקע של הלם קרב ופוסט טראומה שלא אובחנה מייד. אמרת שהעבודה הייתה ממש הצלה נפשית עבורך, וזה בעצם מה שעשית עם העזרה לכל המפונים, העברת הדירות והסחיבות. מתי נחתה עליך ההכרה ואמרת, רגע, עכשיו אני גם צריך לדאוג פה לתרבות אבל איך אני עושה את זה בכלל?!

"זה התחיל בקיפאון ואחריו אני הייתי חצי שנה במין דיסוננס... כאילו אני כל יום צריך לשבת ולחשוב, טוב, מה אני אעשה? אבל בפועל, הדברים נופלים עליך מלמעלה: המציאות, המסורת, הצרכים... יש תאריכים

אם יש משהו אחד מהותי שהייתי רוצה שעד סוף הקדנציה שלי יהיה פה זה שתהיה יותר תרבות מקומית ופחות תרבות קנויה. יש לנו אחלה תקציב תרבות ואני יכול להביא מופעים מגניבים וכל מיני הפעלות עד מחר אבל המציאות מראה שהקהילה פחות נהנית לצרוך אותם.

את זה. כי זה שאתה יודע זה לא אומר שאתה מבין... "אז היו שנים מאוד קשות של לדעת שיש לך בעיה ולכאורה להגיד שאתה מטפל בה אבל לא באמת לטפל בה, זאת אומרת רק אחרי איזה 3 4 שנים הגשתי בקשה למשרד הביטחון, הכירו בי כנכה צה"ל והתחלתי לקבל טיפול בצורה מסודרת והתחלתי לטפל בעצמי בצורה מסודרת ואז שיקום ארוך של כמה שנים.. והיום אני חי עם זה בשלום. אבל זו התמודדות".

איך זה השפיע עליך כשטיילת בעולם? "אז הטיול שלי היה מאוד מוזר, בין עליות לתהומות, היו ימים שפתאום הייתי נורא חופשי ומשוחרר ורגוע מעצם המקום הפיזי שהייתי בו... והיו ימים שסבלתי מאוד מסימפטומים של פוסט טראומה. הייתי מאוד בסטרס, אם זה סטרס שהוא בגוף שזה בכלל לא משנה מה אתה חושב או מה אתה רואה זה בגוף שלך, ואם זה סטרס מוגזם או לא פרופורציונלי לסיטואציה. כל מיני סיטואציות יומיומיות כאלה של טיול, אם זה מעבר גבול בין מדינות או אם סתם עוצרים לתדלק באיזו תחנת דלק שנראית לא הכי סימפטית. כל מיני דברים כאלה, והיו לי שם הרבה אפיוזות כאלה של חרדות, סטרס, פלאשבקים, סיזימים".

"אני זוכר שטיילתי עם כמה חברים ועשינו איזה רואד טריפ כזה באוטובוס שהוא כמו קראוון, מין אוטובוס בית ספר ישן שהומר להיות קרוואן, וחנינו איזה שלושה ארבעה ימים בקאניון פתוח, כמו מתחם ביג כזה, בפניקס, אריזונה.

חנינו שם כי התקנו על הגג של האוטובוס פאנלים סולאריים. ושם ישנו ואני זוכר שחלמתי בלילה שנופלים עלינו פצמ"רים ודיברתי על זה. וחבר שלי גייק שהוא ישראלי אמריקאי כזה אומר לי 'איזה פצמ"רים בראש שלך! אנחנו בפניקס, אריזונה' (במבטא אמריקאי כבד)" אז כל שבוע היינו במקום אחר, וההתמודדות שם מול הרשויות הכניסה אותי הרבה לסטרס שלא היה

אז ספר לנו קצת רק על ההיסטוריה הקרובה יותר, בלי להיכנס לדברים הבסיסיים יותר, אנחנו לא ועדת קליטה, אז אתה לא צריך להגיד לי שנולדת פה ומי ההורים שלך. את זה אני כבר אכתוב לקוראים (ליאור הוא בנם הצעיר של שלי ושמעון רומי, אח של אייל ומאיה).

"טוב, אז בצבא שירתתי בעורב נח"ל, התגייסתי ב 2010, השתחררתי ב 2015, הייתי לוחם, מ"כ ומ"מ, הייתי קצין מפקד מחלקה של טירונים ומפקד צוות של לוחמים. 4.5 שנים. ובשירות, וגם באופן כללי, הייתי בדיעבד רגיש מדי לדבר הזה.

היינו בפעילויות שהיום הן נראות לי לא מי יודע מה, אבל אז זה היה דבר גדול ובתוך השנה וחודשיים שבהן הייתי מפקד על לוחמים הייתה תקופה מאוד אינטנסיבית שבה שירתנו כל הזמן בשטחים בשכם ובג'נין ובעזה ובתוך זה גם היה לנו מבצע 'שובו אחים' בשכם שהתגלגל למבצע 'צוק איתן' בעזה.

והייתה לי המון אחריות על הראש וגם נורא פחדתי על עצמי וכן, נפצעתי שם בדיעבד. לקח לי כמה שנים לעלות על זה ולגשת לזה בצורה מסודרת אבל היום אני נכה צה"ל, אני מוכר על ידי משרד הביטחון וחי עם זה בשלום יש לומר. כבר לא מאוד סובל. היו שנים שסבלתי מאוד מסימפטומים של פוסט טראומה והלם קרב והיום אני חי איתם די בשלום. זה בעיקר בזכות העובדה שאני תמיד בטיפול וגם כי פשוט עבר זמן ואתה לומד לחיות עם זה. לכל אחד יש חבילה ולומדים לחיות איתה. אחרת החיים הם סיזי".

באיזו נקודה נפל לך האסימון שנפגעת שם? סיפרת שזה לקח זמן, זה קרה רק בטיול שלך אחרי הצבא? "לא, בדיעבד היו אפילו הרבה דגלים שהתנוססו כבר לפני השחרור, אבל כשהשתחררתי... קודם כל לא הייתה לי חפשי (חופשת שחרור). בעצם התחלתי לעבוד יום אחרי שהשתחררתי כי קצין בקבע יש לך ימי חופש ואני פדיתי את החופש הזה בכסף. ביום רביעי גזרתי חוגר בבקום וביום חמישי התיצבתי למשמרת התלמודות במטבח של פיצה שבתאי בכפר ויתקין".

קשוח מאוד.

"כן, הייתי שם טבח במשך חצי שנה ובשבועיים שלושה הראשונים אחרי השחרור רק עבדתי כל יום. כנראה זו הייתה הדרך שלי לברוח מהתמודדות. רק עבדתי ועבדתי. ולילה אחד חטפתי התקף חרדה מאוד רציני בבית של ההורים שלי, ולא ידעתי מה זה. למזלי, אבא שלי כן ידע מה זה. הוא זיהה את זה מיד והוא דאג קצת לטשטש אותי בלילה. חזרתי לישון ובבוקר הוא התקשר לשאול אותי אם אני מבין מה קרה ואמרתי לו שלא. ואז הוא קצת הסביר לי. ולכן מהרגע הראשון הייתה לי ידיעה שיש לי בעיה ושאני צריך לטפל בה. רק שלקח לי שנים להפנים

מכל העולם ומסביב לאגם מתניידים בסירות. סירת מנוע בין סאן מרקוס לפנחצ'ל זה רבע שעה.

אבל המשטרה שם לא עובדת עם סירות אז זו נסיעה של איזה שלוש שעות בהרים ומרגיש ממש כמו בקו גדר ביו"ש. יש טנדר של המשטרה, זו הגזרת סיור שלו והוא מוביל אותך עד לגבול גזרה שלו. שם פוגשים את הסיור השני, עושים שחלוף (שחרור והחלפה) מעבירים אותך אליהם, לוקחים פרטים, שוב אוזיקים.. והלאה. וזו סיטואציה שאני הייתי בה כל כך הרבה פעמים בצד של החוק ופתאום להיות בצד השני... "

"הרבה דברים שהוסיפו לסוריאליזם של החוויה היו השוטרים בגואטמלה: כולם עם נשק תבור ישראלי ועל האוזיקים ששמו עליי היה כתוב באמצע עוזי מייד אין ישראל... זו חוויה הזויה ברמות וכשיצאתי משם זה היה שילוב כזה של חרדות. ואז, רק לראות מאבטח לבוש במדים בכניסה לקניון עשה לי חררה והייתי פשוט נמנע ממקומות."

מי ליווה אותך שם? היה מישהו שהיה לידך וידע על המצב?

"כן, היו חברים שטיילו איתי ודאגו להודיע והקונסול היה מעורב וההורים ידעו והכל ארך סך הכל עשרה ימים."

ואחרי זה לא חזרת לארץ?

"לא. אבא שלי האיץ בי להמשיך לטייל. חזרתי על עקבותיי, הגעתי לגואטמלה דרך מקסיקו מארצות הברית ופשוט דילגתי חזרה לארצות הברית דרך המקומות שהיה לי כסף בהם במקסיקו. המשכתי לטייל, אבל כשחזרתי

פרופורציונלי בכלל לסיטואציה. כל הזמן הרגשתי תחושה שאני עושה משהו לא בסדר. זה כאילו כל פעם שיש לך מפגש עם האוטוריטה המקומית, עם ביקורת הגבולות, עם הרשויות, עם איזשהו ממסד חצי מיליטריסטי, אני זוכר שהייתי בסטרס מוגזם. נגיד אם הייתי צריך להפקיד כסף בבנק, אני עומד מול כספומט ורועדת לי היד כאילו אני עושה משהו לא בסדר עכשיו."

"אולי זה לא קרה רק בגלל הלם הקרב. כשטיילתי במרכז אמריקה תפסו אותי שם שוטרים עם קצת חשיש והייתי במעצר עשרה ימים בתחנת משטרה בגואטמלה.

זה היה מאוד מפחיד ושם חוויתי חוויה שעיימתה אותי עם הצד השני של השירות הצבאי שלי. זאת אומרת, אני הייתי העצור, אני זה שהובלתי פתאום מטנדר לטנדר לעוד טנדר באוזיקים כמו שב"חים ולא ידעתי... פשוט הייתי בסיטואציות האלה כל כך הרבה פעמים מהצד השני ופתאום אני זה שהיה בצד השני ואני ידעתי איך הם תופסים אותי. והיה לי נורא ברור מהי הפרספקטיבה של האנשים שמולי, של השוטרים שהם עכשיו במשמרת וזה לא מעניין אותם, לא אכפת להם מי אני, לא רוצים לדעת, פשוט לא מעניין אותם. וזה היה מפחיד בטירוף כי באמת פחדתי שאני אשלח לבית סוהר והכל קרה גם בשפה אחרת..."

איפה זה היה בגואטמלה?

במקום די תיירותי באגם אטיטלן. נעצרתי בעיירה שנקראת סאן מרקוס ונלקחתי לתא מעצר בתחנת משטרה בפנחצ'ל שזו עיירת שוק עם מלא תיירים וחבר'ה

ערב סטנדאפ בסוכה | אירועי סוכות 2024

מהשנה הזאת כבר ידעתי שאני חייב לטפל בעצמי. הבנתי שאני לא מתפקד טוב וחזרתי לארץ וישר הלכתי לטיפול".

איך אתה מצליח לעמוד בעומס או בתנאי לחץ היום? "יש ימים שזה הופך אותי (המצב, אזעקות) ואני כולי נפעם מאנשים שיכולים רבע שעה אחרי לחזור לעניינים כאילו הכל רגיל. זה הופך לי את היום, אם לא יומיים, אם לא שבוע. לא מזמן למשל היו שתי אזעקות אחת בתשע בבוקר ואחת בערב. אז האזעקה בערב תפסה אותי בדיוק ברגע הזה של להתארגן לצאת להופעה שהייתה לי בתל אביב, במועדון קאמל. בדיוק אז שמעתי אותה ובמקום להתארגן, להתלבש ולצאת מוכן, רצתי למקלט. אוקיי, הכל בסדר, נגמרה האזעקה, חזרנו. אנשים מתקדמים לעניינים שלהם, מקלחות, הרדמות של הילדים. ואני צריך לצאת לתל אביב ופתאום אני חושב, רגע, אולי אני לא אסע? יש בכלל הופעה? וכל מה שאני באמת רוצה זה להצליח להגיע לקאמל בלי לשכב על הרצפה בכביש החוף..."

"אז הדברים האלה הופכים אותי. ולפעמים זה גם התפקיד שהוא מאוד מאתגר ברמה המנטלית, כי אתה צריך כל הזמן להיות מצד אחד עם עור של פיל, ומצד שני עם רגישות לאנשים שאתה מדבר איתם ולסיטואציה. ואתה גם נותן שירות בסוף, שזה משהו שאני אוהב לעשות ואני טוב בו. אבל זה לא קל לתת שירות לאנשים מהקיבוץ וכל האנשים בקיבוץ יעידו שזה ככה. לתת שירות לאנשים בקיבוץ זה לא דבר קל. לא בחדר האוכל, לא בכל בו, לא במכסה ולא בתרבות. ויש ימים שקשה לי לתת שירות כי אני באיזו התמודדות עם עצמי. התמודדות יותר בסיסית של איך אני שומר על עצמי שפוי עכשיו בסיטואציה הזאת. ולפעמים יש ימים שאני נפעם מעצמי מאיזה טוב אני מתפקד. ויש גם ימים שאני לא מצליח לזוז, ואז גודל התפקיד קצת מכסה עליי ולפחות אצלי בראש אני מרגיש כאילו הכל נורא נורא חשוב וקריטי, ואני לא באמת בנוי לזה."

"אני יכול להחזיק את התפקיד הזה ואני יכול להחזיק מלחמה אבל אני לא מצליח להחזיק את שניהם, אז איכשהו בסוף כשיש אירוע, בפועל כמעט תמיד הפידיבק הוא חיובי ואנשים בסך הכל מרוצים ממני... וזה מוזר, כי ביום יום, כשלא רואים, אני יודע שאני עושה הכי הרבה שאני יכול אבל לא יכול שלא לסחוב איזו תחושה כזאת שאני מגלגל איזה בלוף, שאני לא באמת עושה כלום ומתישהו יעלו עליי."

שתיכף יגיע איזה דדליין, איזה תאריך, ויגידו לי מה עשית כל הזמן הזה, אנחנו מחזיקים אותך פה במשרה מלאה אבל לא עשית כלום. אני יודע שזה לא נכון אבל זו תחושה שהיא קיימת. אני לפעמים נראה אולי כמו הבטלן הכי גדול פה."

בקיזור עדיין קיבוצניק טיפוסי עם תסביך של מה יגידו עליך.

מאוד. כן. אפילו לא מה יגידו, אלא בעיקר מה יחשבו. יגידו, יכולים להגיד מה שרוצים אבל מה יחשבו... כן זה משהו שמאוד קשה להשתחרר ממנו. החלום שלי להסתובב בעולם בלי שאכפת לי באמת ממה יחשבו עליי, זה משהו שמאפיין קיבוצניקים 40 30 שנה, זה כבר חלק מה ד.ג.א עכשיו. אני יודע שאני נראה כמו הבטלן הכי גדול בקיבוץ אבל אני ב 11 בלילה צריך להיות לא רק ער, אני צריך להיות בשיאי מבחינת מיקוד, ערנות פיזית, אני צריך להיות בשיא שלי. לכן אני לא יכול לשחק אותה כאילו אני חבר קיבוץ רגיל ולקום בשש ולהתייצב לעבודה. אז אני עדיין מנסה, אני שנה ומשהו בדבר הזה ועדיין מנסה."

נראה לי דווקא שאתה עמוס ממש כמו כולם מסביבך, רק שאתה צריך לתפקד במקביל במסיכות שונות. "אני עמוס כמו כולם. למשל היום, ממש עוד שנייה האמת, אני צריך לצאת להופעת סטנד אפ בחטמ"ר שומרון. הופעת התנדבות למילואימניקים."

לא הייתי שם עשר שנים, לא חשבתי שאני אחזור לשם, אבל אלה המילואים שלי. אני מופיע למילואימניקים מידי פעם. לפני איזה שנתיים חבר הזמין אותי לבוא איתו להופיע לפלוגת מילואים באליקים שעשתה אימון רגיל לפני תעסוקה. המצב הרגיל שלנו שבו אנשים הם פעם בשנה לחודש חיילים, כן? והופענו להם והיה כל כך כיף והחבר שאיתי, קצין בשירות מילואים פעיל, אפילו קיבל על זה ימ"מ (יום מילואים). אמרתי ביני לבין עצמי, טוב, אני לא משרת מילואים פעיל, יש לי פטור, אבל אלה יהיו המילואים שלי."

ומאז התחלנו להופיע פעם בחודש, פעם בחודשיים וזה היה כיף ובמלחמה בכלל כל הזמן. זה המעט שאני יכול לעשות. סטנד אפ זה משלח היד שלי, זה הדבר שאני מתעסק איתו והוא פוגש איזשהו צורך אמיתי ויכול לתת הפוגה לאנשים. אז היום אני נוסע לחטמ"ר שומרון. צריך לצאת מוקדם..

אז אני מבטיח שלא נעכב אותך פה עוד הרבה זמן. השאלה הבאה שלי הייתה מה האתגרים שכרגע אתה רואה מולך בתרבות. מה היית רוצה מאוד לעשות, בלי קשר למצב הזה? אולי אפילו תסכים לתת לנו פרומואים לדברים שאתה מתכנן לעשות..

"ברור לי שאני מביא איתי רוח חדשה כי ככה זה עובד כשמישהו מתחלף. ואני גם צעיר ורווק אז אני יותר פנוי לדברים מסוימים. אבל לא היו לי איזה שאיפות גרנדיוזיות של שינוי פה. רציתי יותר להבין קודם כל איך זה מתנהל ולעשות את המינימום הנדרש על הצד הטוב ביותר ורק אחר כך לראות איפה אני משנה."

הרבה יותר קל כלכלית ולוגיסטית וגם האוכלוסייה היא שונה. אין כל כך הרבה ילדים בגילאים כאלה ואחרים, וזו מחשבה שאני מתחיל לאט לאט להפנים. שלא כל אירוע צריך להיות לכולם. אפשר לעשות אירוע לחלק מהאוכלוסייה ואז זה עובד יותר טוב. אולי זה גם יותר נכון לעשות דברים ל 200 איש מאשר ל 600."

רצינו לדבר מילה גם על ציון חגיגות המאה "אז שנת 2025 תוכננה להיות, והיא עדיין, בסימן 100 שנה להיווסדה של הקבוצה של קיבוץ ג' של השומר הצעיר. ותכננו לעשות איזושהי שנה מיוחדת, וזה היה גם אחד היעדים הגדולים של הכניסה שלי לתפקיד. להכין צוות ולעשות אירועים לאורך כל השנה. היה תכנון של נסיעה לראות את המקום בעפולה."

"יריית הפתיחה הייתה אמורה להיות בראש השנה ולכן תכננו השנה שהוא יהיה חג קצת אחר מהשנים האחרונות, רצינו להחזיר אותו למרכז הקיבוץ, שיהיה רלוונטי לכולם. וזה מורכב כי סוכות הוא אירוע כזה גרנדיוזי של כולם, חג המשק שלנו הוא בסוכות ולא בשבועות, אז לעשות אירוע ענק בראש השנה רגע לפני זה גם בעייתי מהרבה בחינות. אבל חשבנו לעשות משהו קצת אחר ושראש השנה 2024 יהיה הפתיחה ואז לאורך השנה לעשות כל מיני אירועים קטנים וגדולים מכל מיני סוגים.

באופן כללי רצינו שבכל החגים של השנה הזאת יהיה שזור גם המרכיב הזה של שנת המאה ואז בראש השנה 2025 לעשות אירוע שיא של שנת המאה, שאני לא יודע איך ייראה עדיין. אני לא בטוח שהיום כולם יירתמו שוב להרים מחזמר למשל. אנשים לא כל כך רוצים דבר כזה, לא בעייתי הנוכחי. זה נראה תלוש כרגע."

"ואז ראש השנה השתנה לגמרי עקב המצב. עשינו משהו כזה צנוע ונחמד כי רוח החג זה מה שחשוב בתכל'ס, יותר מהתוכן. אבל שנת המאה לא יכולה להיות ריקה מתוכן. חייב להיות איזשהו תוכן. אז קיבלנו החלטה לדחות את שנת המאה בשנה....

קיבלתם כבר החלטה כזאת? להעביר אותה ל 2026?

אנחנו כבר בתוך שנת המאה והסיבה שזה תוכנן להיות מראש השנה עד ראש השנה ולא מינואר עד ינואר זה כי היווסדה של הקבוצה היה בראש השנה והעלייה לקרקע הייתה סביב ראש השנה שמונה שנים אחר כך ב 1933. גם עשיתם הרי סרט לפני כמה שנים ("הוא שהיה". אב"ש) ותכננו להקרין אותו שוב כמה פעמים ולעשות חידון וכל מיני דברים כאלה. אז החלטנו שאירוע הפתיחה יהיה בראש השנה הבאה ונעשה את זה בדילי של שנה, אז מה? המהות היא מה שמשנה. אם בעוד שנה לא יהיה הרבה שינוי במצב אז אנחנו נאלץ להתאים את עצמנו למצב."

אם יש משהו אחד מהותי שהייתי רוצה שעד סוף הקדנציה שלי יהיה פה זה שתהיה יותר תרבות מקומית ופחות תרבות קנויה. לא דווקא כי זה לא ראוי, אלא כי אנשים בסוף פחות נהנים מזה. יש לנו אחלה תקציב תרבות ואני יכול להביא מופעים מגניבים וכל מיני הפעלות עד מחר אבל המציאות מראה שהקהילה פחות נהנית לצרוך אותם. הקהילה אולי שבעה מדברים כאלה ויש דיסוננס כי אנשים היום פחות פנויים מפעם. היומיום של האדם העובד הוא מאוד מאוד עמוס וקשה וצפוף.

אני מניח שאתה מתכוון יותר לתרבות קנויה בתוך פעילות חברתית או חג, נכון? כי למשל בכל הנוגע להופעות, אתה לא יכול להסתמך רק על תרבות פנימית.

נכון, הופעות אנחנו מביאים ואני גם רואה שאנשים מאוד שמחים להגיע, אני מדבר יותר על סביב החגים וסביב פעילויות תרבותיות וחברתיות בקהילה. הייתי שמח שכמה שיותר דברים אנחנו נעשה ולא נזמין מבחוץ. לא תמיד אנשים אולי חושבים על זה אבל נגיד בסוכות. בשנה שעברה אחרי מסכת החג היינו בדשא החתונות. הייתה ישיבה במעגלים והיו בצד משחקים לילדים, איזה 4, 5 משחקי שולחן גדולים כאלה ועוד דברים. זה היה קנוי. שילמנו למישהו שיעמיד את זה לרשותנו, נהנינו מזה, הוא קיפל את זה והלך.

בחזון שלי הנעורים מעמידים אחד כזה, ילדי היסודי מעמידים אחד כזה, משפחה שבא לה אחראית על אחר. כלומר, באופן כללי למצוא אנשים בקהילה, להבין מה הם אוהבים לעשות, מה הם עושים בכיף כי זה עושה להם טוב, ולתת להם את כל האמצעים לעשות את זה. וזה אומר שאם יש מישהו או מישהי שיש להם אהבה לעיצוב תפאורות, שהם יהיו מעצבי התפאורות, לא מישהו שיכול לעשות את זה אבל ממש לא בא לו ואני אתחנן והוא יסכים בסוף.

הסיפור הזה של רוח התנדבות הוא טריקי, כי אפשר לחשוב או להגיד 'אין רוח התנדבות' אבל זה לא נכון. לדעתי צריך לרתום את הרוח למתנדבים, הם צריכים לעשות דברים שהם טובים בהם ושהם אוהבים לעשות ואז יש רוח."

"אני בקבוצת וואטסאפ עם כל הרכוזות תרבות בארץ בתנועה הקיבוצית. ואני הרבה פעמים רואה דברים שהן עושות ואני נורא מקנא, כי אני רואה שארגנו פעילות לט"ו בשבט יש מאין, הכינו איזה משחק בחוץ וכולם באו, כל אחד עשה משהו קטן וביחד עשו משהו מגניב ובעלות מינימלית. אבל ב 100% כיף לקהילה.

ולנו כקהילה יש איזה אתגר פה. גם כי אנחנו הרבה אנשים וכל פעילות פה שמיועדת לכולם היא יותר מורכבת להפקה ויותר קשה לביצוע. הקיבוצים האלה שאני מקנא בהם יש שם 300 אנשים, 400 אנשים, אז זה

”אני חושב שהשינוי הזה שיבוא או לא יבוא, מעבר לרמה האישית שיכולה להקל עליי או להכביד עליי, ברמה החברתית של האווירה פה בקהילה, של הביחד שיש לנו או אין לנו, אני חושב שהשינוי הוא הזדמנות לחיבור.

אני רואה קיבוצים אחרים. בסוף הם עברו שינוי, חלק בעל כורחם, חלק מבחירה ויש קיבוצים שהם אפילו מופרטים לגמרי. אנחנו לא מדברים על זה בכלל פה, אנחנו לא מדברים על הפרטה. והחיבור שם הוא מעורר השראה. וזה לא משהו שהגיע מייד לאחר השינוי. זה לקח שנים... וחמש שנים לאחר הפרטה הטרנספורמציה עדיין מלווה בכאב, כאבי גדילה.

”אני יכול להוציא מפה איזו קריאה לכל האנשים בקיבוץ, מכל הגילאים, לבוא לקחת חלק בעיצוב של שנת המאה. עדיין אין צוות שלם, יהיה צוות אחד שבגדול מרכז את הדברים ויהיו המון צוותים קטנים שיעשו דברים ספציפיים. וכל מי שפה מוזמן לקחת חלק כי בסוף ככל שיותר אנשים מעורבים ביצירה של הדבר, ככה אנשים יותר נהנים מהיצירה. ולכן אני באמת מזמין את כל הציבור לקחת חלק בעיצוב של הדבר הזה, של ציון מאה שנים לקיבוץ. אפשר להסתכל על ההיסטוריה, ללמוד להכיר אותה ולהכירה לילדינו ולנכדינו. ואפשר גם להסתכל על זה כהזדמנות להיזכר מי אנחנו ולאן אנחנו רוצים ללכת. מילים גדולות, אבל אתה יודע...”

תודה רבה ליאור, מקרב לב. על השיחה, על הפתיחות, הכנות והמחשבות ששיתפת איתנו וגם על הקפה המעולה!

■ אורי ב"ש

”תשמע, לפני שקיבלנו את ההחלטה לדחות את זה, הייתי נורא בלחץ תקופה ארוכה. שנת המאה עוד רגע מתחילה ואין כלום! כי זה לא מתאים. ואז, ברגע שקיבלנו החלטה לדחות את זה, כל הלחץ השתחרר לי. עכשיו יש זמן לחשוב מחדש ולתכנן את מה שדורש תכנון. יש לנו את רוב 2025 לפנינו. מה שחסר לי באמת בשביל לצאת לדרך עם הדבר הזה בצורה מסודרת זה להבין מה הסנטימנט של הקהילה פה כלפי הדבר הזה...כי אני ברמה אישית מודה, אין לי הרבה סנטימנטים. וזה בסדר. אני רק בן 33. אבל אני כן מבין את החשיבות הגדולה שלו, ולכן אני שם את זה בראש מעייניי”.

לי נראה שאחת מהמטרות של סדרת אירועים לאורך השנה לציון יסוד הקיבוץ ומדובר בציון דרך חשוב, עגול וגדול 100 שנה זה נושא לגאווה, היא אולי ליצור את הסנטימנט הזה מחדש למי שאיבד אותו או מעולם לא הכיר אותו.. כלומר ללמד את הילדים שלנו מאיפה הכל התחיל פה. מה קרה ואיך זה שהגענו בכלל למקום הזה? וזה הרי לא קרה מיד, זה התרחש לאחר שמונה שנים של נדודים קשים, של מעברים, קיפול ובנייה מחדש של מחנות, של עבודה פיזית הכי קשה שיש וגם של מילים שהיום אנשים מפחדים להגיד כמו ציונות, אידיאולוגיה, סוציאליזם, קהילה שיוויונית ללא עשירים ועניים, עבודת אדמה, אחוות עמים, קולקטיב. אולי סדרת אירועים כזאת תיתן לנו מראה שדרכה נוכל להבין איפה היינו, איפה אנחנו היום ולאן אנחנו רוצים ללכת. וגם אם יש משהו מאותם יסודות שבכלל מדבר אלינו עדיין. וזה חשוב אולי יותר לאחר שיסתיימו ההצבעות על שינוי אורחות החיים.

שלומית הבריוה.. אז לא היתה ברירה.. | בניית סוכה קהילתית 2024

שיחה עם סתווית וליאור כתר

בערב חורפי וגשום, הזמנתי את עצמי לביתם של סתווית וליאור כתר כדי לשמוע מהם על מסע התשובה האישי, הזוגי והמשפחתי שלהם.

סתווית וליאור פתחו בפני את ביתם ואת ליבם. על כוס של תה צמחים ועם המון ענווה ונועם אפשרו לי סתווית וליאור הצצה לעולמם.

סתווית מספרת שהיא באה מבית מסורתי וכי ה"ריקוד" עם הקדוש ברוך הוא, עם הדת ועם המנהגים והמסורת היהודית, היה תמיד בליבה ובסביבתה. בחיבור לליאור, המרכיב הזה ייצר התנגשות והזוג הצעיר מצא את עצמו במצב לא פשוט. סתווית הציעה לזכר את הפנהיה חודי לבית הוריהם וליאור התעורר והציע להצטרף אליו.

ליאור מספר כי מאז שהשתחרר מהצבא החל במסע אישי לחיפוש משמעות החיים. הצורך לחיפוש משמעות חיבר אותו מאוד חזק, והוביל אותו למספר תחנות בליהן לחזור ולאנתרופוסופיה. במבט לאחור ליאור רואה את החזרה בתשובה כהליך ובו הרבה שלבים. שום דבר לא קרה פתאום... חלק מהדרך ליותר ברורות פנימיות קבל הקשור בדת.

ליאור מבקש לא להיכנס לפרטים אך מציין שמה שהרתיע אותו בעיקר, היה כל מה שקשור לסממנים חיצוניים. ליאור רואה בהתנגדות הזו משהו טבעי עבור מי שגדל בבית הגידול של קיבוץ השומר הצעיר. דרכו של ליאור הייתה והינה, לנסות כל פעם קצת ולבדוק עם עצמו מה מתאים ושלם עבורו. עם הזמן, ועם החיפוש, הגיעה חשיפה ללימודי תודעה, משם ללימודי קבלה ובאיוזוהו שלב הכל הסתנכרן.

וכך קרה שדווקא כשסתווית החליטה להרפות מהנושא, ליאור היה זה שגילה רצון לחקור וללמוד. מהנקודה הזו, החל מסע משותף, שנמשך עד עצם היום הזה, בצעדים קטנים, טיפין טיפין.

סתווית מבקשת לחזר שכאשר מדברים על לימודי תודעה וקבלה, מדברים על אוקיאנוס עצום. הערוץ שסתווית וליאור בחרו היה לימודי אור. הצצה אל עולם מלמד את מה שנקרא "תורת הסוד".

עיקרי הלמוד בדרך זו הם חזרה אל השורש, המהות והטבעיות של השאלה "מי אני". העבודה היא לפני הכל, עבודה לימודית. עבודה על המי אני לא אני מסתכל על מצבים חיים שלי בצורה מייניקה וללא שפוטיות.

צילום: ארז מילר

השיח ב'קהילנט' בשמחת תורה, סביב ההודעה של ליאור וסתווית שהזמינה את מי שמעוניין להקפות בבית הכנסת המשותף, הוביל מבחינתם למשהו חיובי: "מאוד שמחנו על השיח שהתפתח. עד עכשיו הרגשנו שאנחנו נזהרים לא ל"צאת מהארון". פתאום היה השיח הזה שפתח את הדברים. מאוד נעים שלא צריך להסס או להסתיר שום דבר".

לעזור למישהו אחר. אלו ערכים שבסופו של דבר, כולם רוצים עבור הילדים שלהם.

סתווית מתפללת שנצליח לקיים חברה של ו"אהבת לרעך כמוך" עם הבנה עמוקה שהלב של כולנו אותו דבר, גם אם הדרך שלנו היא קצת שונה.

"הלואי ויכולנו לפשוט את התחפושת, ולראות רגע את הלב, ליצור חברה בה באמת רואים אחד את השני, חברה שבה הבית והלב תמיד פתוחים. ליאור מוסיף שלימוד פנימיות התורה, מאפשר להתמודד בכל סביבה. "אתה מבין שהכל נובע ממך, העבודה היא עליך ושלך ואין מה להאשים שום דבר ואף אחד בחוץ. השם שם אותך היכן שאתה נמצא, וזה בסדר, אתה לא צריך לדעת את כל התורה, להיות תלמיד חכם או להסתגר בקרב הדומים לך... ובוודאי לא להרגיש מאוים ממי ששונה ממך".

היום קל לו יותר לקבל את עצמו ואת השינויים בחייו ובחיי המשפחה. החיים בקיבוץ מזמנים לעיתים תגובות או אמירות פחות חיוביות כלפיו אבל לדבריו הוא מבין את הלך הרוח ולכן קל לו להתמודד.

"מספיק שאתה מכבד את האדם שמולך, לא משנה מי זה. הוא אף פעם לא הבעיה. אם אתה שופט ומבקר אותו, זו בעיה אצלך ואתה נדרש להתבונן ולהעמיק בה. אם אתה רואה רע בחוץ, זה משהו שמשקף את העולם הפנימי שלך.

עשיית חסד עם הזולת הפכה לעמוד תווך בחיי המשפחה. לתת מעצמם עבור מי שזקוק בלי לתת לפחדים ולתחושת החסר לנהל אותם. סתווית מתארת את הנתינה כמקור לעוצמה ואור פנימי. כשהיא בשביל מישהו אחר, היא מתמלאת בכוחות. בחברה שלנו עם הסקפטיזם, החשש שינצלו אותנו, האחיזה במשאבים פן יחסר - הדברים של סתווית הם כמו אוויר גקי ומרענן.

כולנו עשויים מגוף ונשמה. הגוף הגשמי שרוצה לקבל לעצמו בעוד החלק הנשמתי רוצה להשפיע ולהיטיב. מלאכת החיים שלנו היא להתוות את הדרך האישית

מושג בבסיס הלימוד הוא: "אמונה מתאמתת" זאת אומרת שכל שאדם שם את בטחונו בהשם, בלימוד התורה ובקיום המצוות, כך הוא מתחיל להיות נוכח ולהתוודע לאמיתות ולנכונות של האמונה. האמונה מוכיחה את עצמה, הוכחה פנימית רוחנית באופן שהוא מעל לכל ספק.

החקירה בתוך עצמך וה"ריקוד" עם הבורא, האמונה או אלוקים (לא משנה באיזה דרך תבחר לקרוא לו) הם בעלי חשיבות במסע אל התשובה. התהליך מחייב חקירה פנימית ואישית ומתמסרת ולאט לאט מביא איתו גם סממנים חיצוניים.

השיח ב'קהילנט' בשמחת תורה, סביב ההודעה של ליאור וסתווית שהזמינה את מי שמעוניין להקפות בבית הכנסת המשותף, הוביל מבחינתם למשהו חיובי: "מאוד שמחנו על השיח שהתפתח. עד עכשיו הרגשנו שאנחנו נזהרים לא ל"צאת מהארון", כששמנו כיסוי ראש, כאילו יצאנו מהארון רשמית, אבל בלי לדבר על זה. פתאום היה השיח הזה שפתח את הדברים. מאוד נעים שלא צריך להסס או להסתיר שום דבר".

סתווית משתפת כי שנתיים בערך לפני ששמה כיסוי ראש, ממש התפללה על זה וביקשה מהשם שייתן לה את הכוח, השלמות הפנימית והאומץ לעשות זאת. סתווית מדגישה כי הלימוד והעבודה הביאו להתפתחות תודעה שהביטוי שלה היא הפיכת התנועה והפעולות שלה בחיים מתנועה "אל" יעד מסוים שיש להשיג ולעשות עליו "וי", לתנועה "מתוך" אמונה והתכוונות.

החזרה בתשובה של ליאור וסתווית החלה בטרם סתווית התעוורה. וכאשר מגבלת הראייה הפכה לעיוורון מלא חוותה סתווית משבר אמוני מאוד גדול. דווקא מתוך המשבר מצאו סתווית וליאור הזדמנות להעמקה. לא בגלל ייאוש או צורך להתלות בישועה חיצונית, אלא, דווקא מתוך נוכחות של אפשרות נדירה לחיפוש המהות.

ליאור וסתווית מעידים על עצמם שהקשיים ואתגרי החיים האירו עבורם וחיזקו אצלם איכויות של רגישות והכלה, ענווה, התבוננות, שקט ופחות תגובתיות ושיפוטיזם כלפי עצמם וכלפי הסובבים אותם.

השימוש בשם התואר "דתיים" מייצר חוסר נוחות עבורם במיוחד פה, בקיבוץ. לתחושתם, עבור חלק מהאנשים מובנית קונוטציה שלילית לדת ולדתיים. כשלפעמים אנשים אומרים לילדים "אתם דתיים", סתווית אומרת, 'אנחנו לא דתיים, אנחנו יהודים'. ומסבירה שזו בחירה שעשו - ללכת בדרך התורה, בדרך השם.

אנחנו מקבלים ומכבדים אחרים עם הבחירות שלהם. הילדים יודעים שבעם ישראל כולם צדיקים, כל אחד בדרכו. ראוי שכל אחד יסתכל על עצמו, ידאג להיות אדם טוב, להיות בנתינה, לראות איפה הוא או היא יכולים

צילום: ארו מילר

לזקן שלי, למשל. חשוב לי להגיד שהזקן הוא לא הקטע, אין כלום בחיצוני ובסטראוטיפים בהם אנחנו שופטים אחד את השני. כלום. מה שיש זה תהליך פנימי שאתה משלים צעד צעד.

אני חושב שברגע שאנשים רואים שאתה בן אדם, למרות שהשתנית, מפלס החרדה יורד. בטח אם אתה שם בשביל הזולת. באיזה שהוא רגע הוא כבר רואה אותך ולא מה אתה לובש ואת ההופעה החיצונית שלך. אתה יכול להיות הכי דתי בעולם, הוא לא יראה את זה. הוא יראה בן אדם.

העבודה הזאת מאפשרת לנו מפגש עם אנשים, וההתמודדות היא שלנו עם עצמנו. זאת אומרת, כל מה יש לאדם זו התמודדות עם עצמו ועם השם. אתה עושה את החלק שלך והאחר יבחר מה הוא עושה בחלק שלו.

דבר שני, דיברנו על חסד. ככל שאתה יותר בעבודה הזאת, אתה רואה איזה אנשים באמת מתוקים יש במעברות. אנשים עושים פה חסד בכמויות מטורפות. אנשים עושים טוב, הם בני אדם טובים, זה בא מתוך הנשמה הטובה שלהם.

תודה רבה לסתווית וליאור על השיחה ועל כך שפתחתם את דלתכם וליבכם.

■ מירב שוטוב

לכיוון בו הרצון לקבל לעצמי, הופך לרצון לקבל על מנת להשפיע. סתווית מרגישה שהדרך הזו, ממש הצילה את הזוגיות, את האימהות שלה- "איך שאני מול הילדים שלי". "לנשום את הדברים שעברתי ואני עדיין עוברת בחיים, זה ממש מציל חיים". מתנה עצומה ושאינה מובנת מאליה היא המתנה לעבור את הדרך ביחד, בזוג.

לקראת סיום השיחה שאלתי את ליאור וסתווית האם יש משהו שלא דיברנו עליו וירצו שאזכיר בכתבה.

סתווית: קודם כל, שהבית שלנו תמיד פתוח, כל מי שמתעניין ויש לו שאלות, אנחנו פה, תמיד אפשר להיכנס, לשוחח ולשאול. ולא, אנחנו לא פה כדי לכפות שום דבר. זו באמת עבודה פנימית שלנו שנשמח לחלוק עם כל מי שירצה.

אני רוצה להגיד שיש לי חמים מדהימים (שרה ושמעון כתר) שקיבלו את התהליך הזה ואותנו בצורה כל כך נעימה, מכילה ומכבדת, זכינו! חשוב שיש משפחה שלא נוטשת אותך, אתה מכבד אותם ורוצה להיות חלק מחייהם והם מחזירים באותה מידה. זה לא מובן מאליו, ואנחנו יודעים שגם להם זה לא תמיד פשוט. הם חמודים ומדהימים.

ליאור: אצלי, כל מה שרואים בחיצוני, מגיע מתוך שלמות. בהתחלה, היו לי הרבה ניסיונות, היו שהגיבו

פרידה מדן יוסף

אבא סבא דן היקר,

הנה אנו נפרדים ממך בתום מחלה קשה.

נולדת לזוג מהגרים מגרמניה ב-1940 בחולות חוות חפציבה שליד נחל חדרה. היית ילד טבע ודיברת גרמנית וערבית לפני שדיברת עברית. את הוריך ואחיך הנזי, אהבת מאד והיית קשור אליהם מאד.

בגיל 11 עברת למעברות. בוודאי המעבר לא היה קל, אך נשאת מחובר למשפחתך ומצאת את ביתך במעברות.

את אימא אורה פגשת בקבוצת אלומה ונעשיתם תומכים וחברים אחד של השני. 62 שנים הייתם נשואים. זו דרך ארוכה של שותפות והכרות. משפחת יוסף-ארויזי נהפכה להיות חמולה חמה ואוהבת עם הרבה ילדים ובני דודים שעד היום נפגשים בימי שבת ומדברים על רומו של עולם.

בצבא היית בסיירת ג'יפים. נלחמת במלחמות ישראל. עם חבריך לסיירת, הייתם מגינים, תומכים ושומרים אחד על השני. נשאתם חברים עד היום הזה.

בקבוץ, התמסרת לעבודת המדגה. אהבת מאד את עיסוקך זה, בגידול ובטיפול בדגים שבבריכות קאקון.

אנחנו, בנותיך, מירי, נילי ואני, זכינו לקבל ממך את הקשר לטבע: התמצאות במיני ציפורים, זני דגים, איכות המים, כוכבי שמיים, עצי פרי וחיות בר.

הפכת להיות סבא ל-8 נכדים, נסעתם כל שנתיים לאלסקה, לנילי, וועם רוברט ז"ל, שהיה לך כבן, גילית את הטבע הצפוני.

אני רוצה להודות לך על כל מה נתת לי ולילדי, עמנואל, נחום ונעמי. היית לעתים כמו אבא שני. מתקן אופניים,

מביא עץ לתנור, לעיתים נוזף או אומר מילה טובה. נסענו אתך לטיולים ופיקניקים משפחתיים. תודה על תשומת הלב, השקט והנוכחות.

לפני שנה עשינו טיול שורשים בגרמניה וביקור של המשפחה שגרה בגרמניה. הייתה זו סגירת מעגל עם המשפחה בגרמניה שדרך סבא אלפרד ודודה לוטה היינו כל-כך קשורים אליה.

כחצי שנה אחר-כך, חלית במחלה הקשה ונאבקת עם העליות והמורדות של הסבל ועינויי הגוף. עכשיו אתה חופשי. תהיה נשמתך צרורה בצרור החיים עטופה באור האהבה

וממשיכה את דרכה אל עולם האור שמעבר.

באהבה ובהוקרה

■ מכרמית, ביתך.

מילים ששלחה מירי שנמצאת באוסטרליה

אי אפשר לתאר, כמה היופי יפה, כמה העצב עמוק, והקבלה כמה שהיא רחבה ועצומה.

אבא לימד אותי יופי, בלי מילים רק להתבונן ולראות יופי,

העצב היה חלק מהחיים ולא דיברנו עליו, רק הרגשנו וקיבלנו את החיים במלואם עם כל מה שיש בהם. והמשכנו להתבונן ביופי וליהנות מהחיים.

היום הלכת, המשכת בדרכך, בעדינות, ברכות של הלב. התמסרת לאור שמעבר, לכאב ולסבל והסכמת לשחרר.

ואני מלווה מכאן, מסכימה לפגוש אותך בצורה אחרת. העדינות, החוכמה, הרגישות, האהבה והצניעות שלך, ילוו אותי בדרך ויתנו כוחות להמשך.

אוהבת אותך בכל ליבי ושולחת אור ואהבה לדרך החדשה.

אנחנו יחד,

עכשיו עצוב ואני מסכימה להרגיש.

יהיה זכרך ברוך בליבי

לנח עולמי עולמים.

■ מביתך, מירי.

דני יוסף ז"ל

דן יוסף נולד בסוף מאי, 1940 וגדל בחפציבה, ליד חדרה. הוא חי עם הוריו ועם אחיו הנזי באווירה מאד כפרית ומבודדת כילד בר לכל דבר- סביבו טבע פראי, בעלי חיים, פרדסים ושדות וראה יותר ערבים מיהודים. הוא למד ודיבר ערבית שוטפת כבר כילד ובבית דיבר גם גרמנית.

אביו של דן, אלפרד אלכסנדר יוסף, נולד בגרמניה ועלה ארצה ב-1933. הוא בא מבית יהודי בעיירה פריצלר באזור קאסל. אמו של דן למדה באותו אזור עבודה סיעודית במנזר והוריו של דן הכירו בבית תרבות מקומי בו היו מתאספים.

אלפרד היה שנים רבות מנהל עבודה בפרדסים וביתו, בית אבן ערבי ישן, היה מרוחק מכל בית אחר בים של פרדסים. (חפציבה הייתה חווה חקלאית בראשית המאה שעברה אך היא נסגרה והייתה מיועדת להיות ביי"ס חקלאי לנוער מזרח אירופאי)

אמו של דן, מרים (מיה) יוסף (שם נעוריה: מריה תרזה קרווט) הייתה בת למשפחה מיוחסת בעלת מעמד ציבורי רם והשפעה רבה. היא גדלה בבית לא יהודי זעיר-בורגני. אביה היה מושל ווסטפליה (חבל ארץ בגרמניה) והבית היה חדור ליברליזם והומניזם עמוק.

אף על פי כן, מרים הייתה חייבת (כמו בחיר ליבה) להילחם על הזכות לקשרי ידידות ואהבה

אלה. לאחר סיום לימודיה היא למדה גם חינוך מיוחד ועלתה ארצה שנתיים אחריו, ב-1935. אם נדייק, היא לא בדיוק עלתה ארצה אלא יותר נכון- ברחה ארצה, לאחר שגמלה ההחלטה בליבה בעת שאניית טיול ועינוגים נאצית אשר בה שטה עגנה בנמל חיפה!

המשפחה הצעירה השתכנה כאמור בחפציבה, בבית יהודי בודד בסביבה ערבית ששימש במשך 25 שנים למגורי המשפחה. עבור מרים, אמו של דן, היו שנים אלה שנים של אושר משפחתי אבל גם עמל מפרך ותלאות אין קץ. היא לא ידעה קודם לכן מחסור מהו ומעולם לא עבדה בעבודת כפיים או התנסתה בשום צורה של הכשרה חקלאית.

היא "נזרקה" בעקבות האהבה לסיטואציה קשה מהבחינה הפיזית, האקלימית, המנטלית והחברתית. אך מרים הצליחה ללמוד איך לנהל בית ולדאוג למשפחתה בתנאים של מחסור, בדידות קשה והעדר נוחיות מינימלית. למרות שנפגעה קשות מדלקת פרקים קודם שהגיעה לארץ הפכה מרים לעקרת בית למופת, כזו שהשכילה לייצר חמימות וביתיות בין כותלי אבן מוזנחים וקרים והייתה רפתנית מצליחה, מגדלת ירקות ופועלת בפרדס.

פרימיטיביים ומכבידים. בשעות הפנאי המעטות העניקה מהשכלתה ותרבותה לבניה ומשפחתה. עם בוא המאורעות חילקה עם אלפרד את כל שמירות הלילה-לילה היא ולילה הוא.

רק לאחר שנים רבות מאד, עם ההשתרשות בנוף ובשפה, התחילה להתעניין בעתיקות ועד יום מותה ב-1967, ובמשך 22 שנה עשתה בשדה הארכיאולוגיה והפכה לאחד/ת המומחים הבולטים בארץ לתחום הנומיסמטי. מומחיותה הייתה בקנה מידה בינלאומי והיא הייתה שותפה לחיבורם של ספרים ועבודות מחקר רבות שעניינם מטבעות עתיקים בארץ ובפרט- בקיסריה. האוסף שלה נחשב לאחד מהאוספים הפרטיים החשובים ביותר לא רק בישראל.

בשנת 1959 לקתה בליבה עקב מום בלב ולאחר שחרורה מבית החולים חייתה עוד 7 שנים תוך שהיא נושאת כאבים וקשיים באהבה ובאצילות. היא מתה בשנת מיתת נשיקה והיא בת 56 בלבד.

את כיתות א'-ב'- למד דן בנווה חיים, ערבי היה מביא אותו לגן עם חמור יום יום. הוא נשאר פעמיים כיתה א' וגם בהמשך לא היה לומד אלא יוצא לדוג עם הילדים

היו מעניינים במיוחד ואני ממליץ לסור לארכיון ולקרוא אותם.

בשנות השמונים נסעה משפחת יוסף לשליחות של שנה וחצי בפיליפינים מטעם חברה חקלאית. הם נסעו עם מירי ונילי (כרמית הייתה בצבא). דני היה יועץ לגידול דגים וגידל שם סרטנים ואמנונים. בפיליפינים הם גילו מחדש את המשפחתיות ועם שובם המשיכו להקפיד לאכול יחדיו בביתם במקום ללכת לארוחות ערב בחדר האוכל.

אחרי שחזר למדגה וגילה בו מתחים בין עובדי החוץ לבית הלך לעבוד באינסטלציה במשך שנתיים "נהדרות" ואז עבר לתחנת הניסיונות דור בטנטורה.

במשך השנים דן היה גם מדריך מדגה במשרד החקלאות, שיווק דגים בארגון מגדלי הדגים וניהל משק בתחנת הניסיונות דור עבור משרד החקלאות. הוא גם עבר שנה וחצי קורס מרכזי משק ברופין והיה מרכז ועדת עבודה. כפנסיונר עבד בתיקון ואחזקת קלנועיות עם יוסי ב"ש.

את דני הכרתי באמת כשהתחלתי לעבוד במכון דגי הנבי כתלמיד ברמות חפר (ומאוחר יותר גם לפני ואחרי הצבא). ראיתי אותו בשטח מושך רשתות בתוך בריכות בכוח פיזי עצום ושעות לאחר מכן מוזג לי בסבלנות בירה כברמן במועדון הח"צ. הוא תמיד היה שקט, אדיב ואיש שיחה נעים והשרה רוגע על סביבתו. שיחה איתו על הבר במועדון הח"צ לפני שהייתי מתחיל לתקלט מוזיקה, הייתה תמיד משהו מיוחד והפיגה כל מתח. ראיינתי את דני לפרוייקט התיעוד של חברי מעברות באפריל 2019 (הראיון צולם על ידי בועז נובלמן) והדברים המובאים כאן הם חלק מתוך התחקיר שעשיתי עליו לפני קיום הראיון.

■ אורי ב"ש

הערבים בנחל חדרה. את כיתות ג'-ד'- למד בחדרה והיה פרוח גדול. מכיתה ה', בשנת 1951 התקבל כילד חוץ לקבוצת אלומה.

"בחפציבה יכולתי לעשות מה שאני רוצה והרגשתי שכל השטח הוא שלי" נזכר דני. "היה צריך למצוא לי מסגרת ולהוריי היה קשר עם משפחת שלם. זה לא היה ממש מקובל אבל בסוף קיבלו אותי לאלומה".

בזכות חיים לביא שלקח אותו כפרוייקט, דני 'חזר לתלם'. אבל עדיין, גם בגיל 11, יום היה סוחב את סוסו של פישמן בשעה שזה היה פורש לשנ"צ 11!

המשפחה המאמצת שלו בקיבוץ הייתה חיים ונעמי אגוזי. עד כיתה י"ב הוא היה הולך אליהם יומיום ומלווה את נעמי להשכבה של הבנות.

דן עבד עד כיתה י"ב ברפת אבל בחופש שבין י"ב לצבא כבר עבד במדגה, כלומר מ-1958.

כבר בכיתה י"ב הוא עבר לגור עם אורה, בת קבוצתו. לאחר הצבא התחתנו ב-22 במאי 1962, בל"ג בעומר.

בצבא דני שירת בסיירת שריון והיה מפקד מחלקה. הוא לחם במלחמת ששת הימים, מלחמת יום כיפור ובמלחמת לבנון הראשונה.

הוא שוחרר מהצבא חצי שנה לפני תום השירות לדרישת הקיבוץ שהיה זקוק לרפתן... אך דני כמו דני, השתחרר ומייד הלך לעבוד במדגה...

איזו דאג שהנושא לא יצוף לשיחת קיבוץ עם דרישה תקיפה לעבור לרפת וכך דני נשאר בעצם במדגה ועבד בו יותר משני עשורים. מסוף שנות השישים הוא גם ניהל אותו הוא ויותר מאוחר ניהל את בית האריזה לדגי הנבי.

ב-1972 נסע דן לסיור לימודי באירופה וכתב את רשמיו ביולי של אותה שנה לעיתון הקיבוץ רשמיו מיוגוסלביה

מתוך תכניתו של אליהו הכהן: "על הדשא בקיבוץ מעברות" הערוץ הראשון 1976

עמוס ניגן בכל תקליטי החמישייה שיצאו בין השנים 1960-1967, ובהמשך הקים תזמורת משלו, עמה הקליט מספר תקליטים לאורך שנות ה-70 וה-80 וכן השתתף בתכניות טלוויזיה רבות (בהן "שרתי לך ארצי" ו"מסביב למדורה"). עמוס גם הופיע בחו"ל, בעיקר עם הרכבים ישראלים שיצאו לסיבובי הופעות בחסות משרד החוץ הישראלי והסוכנות היהודית. הוא ניהל את התזמורת של להקת הסטודנטים בחיפה שנים רבות ונסע גם איתם להופעות ברחבי העולם. (פעם סיפר לי שזכה אפילו לנגן עם סיימון וגרפונקל, אבל בכסילותי לא רשמתי את הפרטים ולא מצאתי הקלטה של אותו שיתוף פעולה חד פעמי)

בתחילת שנות ה-60 עזב אלוני את בית אלפא ועבר לקיבוץ מעברות אך המשיך להופיע עם "חמישיית גלבווע". "הייתי מגיע ממעברות במיוחד לחזרות שנערכו בבית אלפא", סיפר לעיתונאי אלי אלון בראיון שערך עמו.

כשעבר למעברות הצטרף עמוס ללהקת גג הפח המקומית. עיריית סנדנר מקיבוץ המעפיל שיתפה שעמוס ליווה את שלישיית המעפיל בתקליטים הראשון (שכלל עטיפה עם שלושה ציפורים שעיצבו שמעון כתר ודוד פסח) עם להקת גג הפח: מנולו בגיטרות, יאיר ניסימוב על התופים ויאיר דבש בגיטרות.

בשנות ה-80 עזב את קיבוץ מעברות ועבר להתגורר בחדרה.

עמוס הותיר אחריו את אשתו אסתי, הגננת המיתולוגית והאהובה ביותר של גן אורן, ואת בנותיו הילה וצלילה (מנישואיו לרינה אלוני) ובניו רותם ועדי.

■ אורי ב"ש

עמוס אלוני, שהיה חבר קיבוץ מעברות במשך שנים רבות, הלך לעולמו בגיל 88 בסוף אוקטובר.

עמוס נולד בקיבוץ בית אלפא ב-1936, בנם של ירוחם ורוזה אלוני, מוותיקי הקיבוץ. כנער, היה נגן בתזמורת הגדנ"ע, ובהמשך החלילן של להקת הסטודנטים החיפאית. את שירותו הצבאי עשה ביחידה קרבית בגולני. כשהקים נחום (נחצ'ה) היימן את "חמישיית גלבווע", שהורכבה מבני יישובי הגלבווע, חפציבה ובית אלפא, היה זה טבעי שאלוני, שנחשב לחלילן מעולה, יצורף אליה.

"חמישיית גלבווע" הייתה הרכב מוזיקלי שהוקם בתחילת שנות ה-60 והיא פעלה במשך 7 שנים, עד 1967. הלהקה הייתה פופולרית מאד בארץ בשנות ה-60 וליוותה להקות וזמרים ידועים כמו הגבעטרון, חוה אלברשטיין ורבים רבים אחרים. היא הביאה עמה סגנון מוזיקלי ייחודי עם עיבודים עממיים שלא היו רגילים לשמוע בארץ עד אז. השילוב של חליל הצד, קלרינט, אקורדיון, גיטרה ובס יצר צליל חם וייחודי.

החמישייה הופיעה באירועים ברחבי הארץ והושמעה בתוכניות רדיו רבות, ואף יצאה לייצג את ישראל בחו"ל, בין היתר בצרפת. הרפרטואר שלה כלל מנגינות ונעימות-עם, שירי רועים, ריקודי-עם ודבקות, ניגונים חסידיים ושירים עבריים. בין השירים הבולטים שהחמישייה ניגנה ניתן לציין את "שיר בחמישה אקורדים", "מגדים" ("הדודאים נתנו ריחם"), "ניצנים נראו בארץ", "לאן נושבת הרוח" ועוד.

פרידה מאסף אדר

דברים שכתבה נוי אדר על סבא אסף

סבש

כל כך מוזר איך רגע אחד אדם נמצא פה והכל כרגיל, ורגע אחר כך כבר לא. פתאום הכל בלשון עבר, פתאום מציאות חדשה להתרגל אליה. לא נראה לי שאני מעכלת עדיין, כי סבא היה פשוט הורה שלי, לכל דבר.

בתור ילדה קטנה סבא היה מסייע אותי לכל חוג על הקטנוע הקטן והמקרע שלי, אני עומדת במקדימה בין הידיים שלו, כמעט נופלים, תמיד בלי קסדות, אבל לכל מקום הקטנוע הזה הגיע.

כשגדלתי קצת שיחקתי כדורעף בעין החורש וסבא בא לאסוף אותי מארבעה אימונים בשבוע, תמיד מקדים ברבע שעה כדי להיכנס לאולם ולראות את סוף המשחק, ככה שכל הדרך חוזר יוכל לפרוס בפני את כל מה שחשב על איך שאני שיחקתי ואיך כל שאר הבנות שיחקו. כמובן שלא חסך בביקורת על המשחק של הקבוצה גם כשהורדנו את החברות שלי בבית בדרך חזרה.

למשמר השרון היה מסייע אותי כל בוקר לאוטובוס לבית הספר עם האוטו שלו, תמיד ברגע האחרון, תמיד כמעט מפספסים את ההסעה. באיזשהו שלב כבר התקבע ריטואל בו סבא היה חוסם את היציאה ממשמר עם האוטו כדי שהאוטובוס לא יוכל לברוח לנו, עושה שלום לנהג (שכבר הכיר אותו) ואני הייתי עולה בתחנה משלי להסעה. לפעמים היינו מפספסים בכוונה את האוטובוס כדי לזכות בהקפצה של רבע שעה ביחד בבוקר עד בית הספר. בדרך היינו שומעים את תכנית הרדיו האהובה עלינו. סבא שלי הכיר כל שיר ברדיו, ואם הוא לא היה מכיר איזשהו שיר שהשמיעו (כנראה כי הוא שיר חדש) הוא בירר איתי מי הלהקה ומה שם השיר, ואחר כך הולך ומאזין לו ביוטיוב. למחרת הוא כבר ידע להגיד לי - זה שיר של טונה, לא?

סבא שלי הוא מחשב מהלך. הוא לא שוכח כלום. לפני כמה שנים חברות שלי היו בטויל בדרום אמריקה והוא מסר להן רשימה של מקומות שווים שהוא היה בהם כנראה לפני 40 שנה שכדאי להן ללכת אליהם (כולל שמות מדויקים בספרדית), כשהייתי בטויל במזרח הוא כתב לי רשימת מקומות שתומר היה בהם (לפני 25 שנה פחות או יותר) ועקב אחרי לכל אורך הטיול - תמיד שואל איפה אני, בודק כמה פרטים על המקום גם אם זה

הכפר הכי נידח בהודו, ומחכה לתמונות שאני שולחת כדי להעביר לכל מי שהוא רק מכיר..

לא מזמן הוא עשה לי רשימה של כל קרובי המשפחה שלנו שגרים בחו"ל, כולל כתובות מדויקות (!) בערך ב-10 מדינות, חלקן הוא בכלל לא היה בהן. בשיחה האחרונה שלנו (יומיים לפני שנפטר) התייעצתי איתו על כסף והוא עוד ייעץ לי איפה להשקיע ומה המדד ומה הריבית ועוד כל מיני דברים שאני לא מבינה בהם בכלל אבל סבא שלי ידע במדויק עד הרגע האחרון שלו.

סבא שלי הוא הכי טוב בעולם. אין עוד סבא דואג וחס ומשפחתי ואכפתי כמוהו. הוא זכר וידע הכל עלי, הכיר את כל החברים שלי, חיבק הכי חזק בכל פעם שבאנו לבקר, הוא דאג תמיד להזכיר לי שהוא אוהב אותי יותר מכולם ואם לא היינו מתראים שבועיים כי במקרה לא חזרתי סופ"ש אחד לקיבוץ אז הוא היה אומר לי שהוא משתגע כבר מגעגועים ויאללה לחזור.

לא הייתי יכולה לאחל לסבא שלי סוף יותר קלאסי - רגוע ושליו, מול ערוץ הספורט בטלוויזיה, בשישי בערב כשהוא יודע שכל המשפחה כבר בדרך להיפגש. לא מזמן הוא אמר לי שלחתונה שלי הוא יגיע גם על אלונקה, אז כנראה שזה כבר לא יקרה ואני מקווה שהוא לא מאוכזב מידי, אבל אני מודה על זה שזכיתי לסבא כזה במשך 24 שנים, לא יכולתי לבקש יותר טוב.

אוהבת אותך סבא, הכי שיש בעולם ותמיד אוהב. תעשה חיים שם עם דני ותומר ויהודקה.

נוי ■

על אסף אדר ז"ל

אסף אדר (אקסלרוד) נולד ב-17 בנובמבר 1939 במעברות. אביו, אברהם אקסלרוד הגיע ב-1932 לבת גלים ביחד עם יעקב מלצר. אמו, נעמי אדר (האופה המיתולוגית של מעברות) עלתה גם היא ב-1932 אך הגיעה למעברות ב-1939.

לשני הוריו הייתה התמחות בנושאים קרובים: אברהם- מטעים ונעמי- שתלנות וגננות. אברהם שתל את הכרם הראשון במעברות ומאוחר יותר את מטעי הנשירים והאבוקדו הראשונים במעברות. הוא הפך מומחה בעל שם להרכבת זנים בעל ידע וניסיון בחקלאות מטעים שיצא לעזור בשליחויות גם בחו"ל - כולל 4 שנים בקולומביה (1966-1969), מקסיקו וברזיל.

אחרי שובם מקולומביה התקבל לעבודה במועצת הפירות והמשיך לעסוק במטעים, גפנים ושתלנות. נעמי

שתלה את הגנים הראשונים במעברות והייתה אחראית על הנוי ומאוחר יותר עברה לאפייה ואין ילד במעברות שחי אז ולא יזכור את מטעמיה.

במוסד החינוכי אסף היה מדריך השומר הצעיר של קבוצת נרקיס- קבוצת הילדים הראשונה בקיבוץ העוגן (ילידי 1943, הם עוד נולדו כשהקיבוץ היה גבעת השומר על יד גן-חיים).

"בכיתה ו' קיבלנו מדריך לשומר הצעיר ממעברות - אסף אקסלרוד-אדר. בן קיבוץ יונתן פלד בא להדריך אותנו בחופש הגדול. ב-1955 עלינו לרמות חפר, שעד אז נקרא מוסד מעברות. בחודשים הראשונים חזרנו כל יום הביתה, כי הבניין שלנו לא היה מוכן. אחרי שגמרו לבנות את ארבעת החדרים, עברנו למוסד גם לישון, כשחצי קבוצה גרה בבית הקבוצה המקבילה ממעברות - קבוצת דרוו. חדר האוכל של המוסד היה למטה, בקיבוץ.", נזכרו חניכיו.

אסף היה ספורטאי בצעירותו והספורט מילא חלק חשוב בחייו, גם כשחקן, גם כמאמן וגם כצופה בעל ידע עצום וחובק עולם בתחומים שעניינו אותו: כדורגל, כדורעף, כדורסל ובעצם כל תחום ספורטיבי באשר הוא.

אסף מילא תפקידים רבים, חשובים ומרכזיים. בין היתר היה גזבר הקיבוץ החל מ-1983, בתקופה לא פשוטה במעברות מבחינה כלכלית, שלבסוף יצאנו ממנה טוב בהרבה ביחס לקיבוצים אחרים.

בין הנושאים הרבים שהעסיקו אותו לאורך השנים:

- התנגדות תקיפה לעונשים וקנסות בתקציב האישי עקב חריגות והפרות כללים/תקנות - 2016
  - דרישה לכיסוי כל הקיבוץ בגנרטורים לאחר הפסקת החשמל הארוכה באוקטובר 2015
  - התנגדות להשתתפות עצמית בבנייה של ממ"דים- 2014
  - הצעות להחלטה בנושא גירעון הקהילה ותקציבים אישיים בלי כל קיצוץ בתקציבי ההשתלמות, קיצוץ הבנוס או ביטול ההצמדה החודשית- 2014
  - הסתייגות עזה מהצעת המזכירות לחייב את דיירי שכונת הרפת לשלם על התיקונים בדירות שלהם או על חריגות בנייה שהקיבוץ אישר בזמנו - 2012
  - מתן העדפה לבני ובנות קיבוץ בגין הוריהם בנוגע לתשלום דמי הקליטה - 2006, ועוד ועוד.
- לאסף ולרינה שלושה ילדים: רונית, צור, ותומר ז"ל, ושלושה נכדים ונכדות.

■ אורי ב"ש

הוא היה מנהל האולפן לעברית בין 1985 ל-1986, עבד כמנהל בית האריזה בגרנות, היה מרכז ועדת צריכה, מרכז ועדת המועצה (תרומה-תמורה), רכז נושא המים, רכז כלכלי, ורכז השירותים (ניהול קש"ת של ימינו) בין 2001 ל-2003.

מ-2009 ניהל את מפעל מתכת מעברות- ובקדנציה שלו המפעל רשם רווחים מרשימים ותוצאות מצוינות. ב-2013 ביקש לסיים את הקדנציה שלו ופינה את מקומו לעמית גור. הוא גם שימש כמרכז המשק של קיבוץ ברקאי

אסף היה חבר בוועדות רבות לכל אורך שנותיו כחבר קיבוץ: מזכירות, ועדת צריכה, ועדת משק, ועדת ביטחון ועוד ועוד רבות מספור. הוא היה פעיל ובעל דעה מגובשת ועקב לעומק, תוך ניסיון למצוא פתרונות יצירתיים וכלכליים, אחר הנושאים שהעסיקו אותו. רבים מהם הוא תפס כנושאים שעושים עוול לחברי הקיבוץ או כאלו היוצרים אי שוויון בוטה בין החברים. אסף תמיד חתר לפתרונות הגיוניים שיוכלו לטפל מהשורש בבעיות שעלו.

פרידה מיהודית אגוזי

הספד - יהודית אגוזי ז"ל

אמא היום אנו באים להפרד ממך, פרידה רשמית מול כל האנשים שאוהבים ומוקירים אותך. אנחנו נשארים עם כל מה שהשארתי לנו: ערכים, זיכרונות, עצות, המלצות וסיפורים (גם אם את חלקם שמענו מספר פעמים...). אנו בטוחים שאם היית יודעת שהאירוע מתקיים עכשיו בטח היית ממליצה לנו תעשו ככה וככה. תמיד עם מחשבה הגיונית ורציונלית ומתוכננת שלושה צעדים קדימה ותמיד עם התחשבות בכולם.

ממך למדנו לנתח כל מצב ולראות את כל הזוויות עם הרבה "קומון סנס" שגם בעלי מקצוע היו מופתעים לגלות. גם בענייני רפואה הפכת למומחית אחרי שהסתובבת איתנו בכל הארץ אצל רופאים רבים במשך ימים ושעות.

למדנו ממך ומאבא שקודם כל צריך לעזור, אחר כך נראה איך עושים את זה ותמיד לראות את האדם שמאחורה. גם לאחר שיצאת לפנסיה והיו שואלים אם את עובדת ענית בגאווה " אני מתנדבת".

נלחמת בשבילנו על כל דבר שהיה לא צודק בעיניך, לדוגמה נלחמת שעמיר יעבור ללמוד בבית ספר אחר כי

המקומי לא היה מספיק מאתגר ולאחר 3 שנים אמרת לי שבשום פנים ואופן אני לא אלך ללמוד שם.

במקרים רבים ראית את העתיד לפני כולם, כבר בתחילת שנות ה-80 דאגת לתת כסף למתנדב שנסע וחזר מאנגליה כדי שיקנה מחשב אישי ספציפי שרצינו שרוב האנשים עוד בכלל לא ידעו מה זה. לחובבי הטריייה - סינקלייר ספקטרום K 48

תמיד היית גאה בנו. אחד המשפטים השגורים היה "אני אשמין מנחת" לאחר למשל יום הורים מוצלח או כל הישג אחר שעשינו והוספת ואמרת אם זה לימודים - אני אשלם, בהמשך משנת 2000 קיבלת באהבה ומסירות תפקיד חדש, האמא שגדלה מגיל צעיר ללא אמא, הפכה לסבתא

כל שבוע היית מגיעה לטבעון להיות עם הנכדות (ולקפל בכיסה כי "אני צריכה שיהיה לי משהו לעשות")

עם הנכדות עדי, שירה וענבר דאגת לעשות את הדבר הנכון, הנכדות הבאות אופיר תמר ואלמה שאיתן נפגשת יום יום כבר המיסו אותך לגמרי וחוקים התגמשו.

זכית להיות ואנחנו זכינו בסבתא מכורה ל-6 נכדות אוהבות ואהובות ואפילו למדת לנסוע על קלנועית כדי שתוכלי לקחת אותן, מה שנראה אולי דבר קטן ושולי אך למי שמעולם לא רכבה על אופניים או נהגה זה "חתיכת דבר"

אמא הייתה ה"דבק" של המשפחה ודאגה לשמור על קשר עם כל המשפחה המורחבת וכיוון שהיום חמישי סביר להניח שכבר היינו מקבלים הודעה בוואצאפ המשפחתי עם שתי המילים "תוכניות לשבת": כלומר מי מגיע כדי שתוכלי להתארגן ולארגן הכל, גם אם זה שבוע שאת לא מרגישה בו טוב. כי תמיד הכל מאורגן מראש ומסודר ברשימות ותיקיות. גם הביטוי "לא לקנות כלום" היה שגור בפיה "למה קנית?" יש הכל כאן, בטעות קניתי 8 ליטר שמן זית בואו תיקחו, ואם לא היינו באים לקחת אחרי כמה ימים היה הטלפון - אתה בבית? אני ואבא באים להביא לך את מה שלא לקחת'.

רבים אולי מכירים אותך מהעשייה הציבורית: מזכירת קיבוץ, ועדות ועוד. גם כשאמרת לנו לפני שנים 'אני את שלי עשיתי עכשיו תורכם', כשנקראת אל הדגל ישר התיצבת ועד לפני כשנה עוד היית חברת מזכירות - "ביקשו ממני לא יכולתי להגיד לא". ככה גם היה איתנו, כשהיה צריך משהו אמא ואבא היו הופכים ליחידה ביצועית ועושים הכל כדי שהדברים יצאו לפועל ולא חשובים השעה המרחק או הקושי.

נתת לכולם את הלב שלך עד שלא נשאר מספיק בשבילך. הנחמה הקטנה שלנו היתה שעזבת כשאת צלולה וחדה אפילו חדה מדי. תמיד חששת שהראש יפסיק לעבוד, בסוף הלב הגדול הוא שהפסיק. דאגת לכולם ובשנים האחרונות בעיקר לאבא ועוד יותר בשבועיים האחרונים לאחר שגם שני החברים הטובים אסף ודן הלכו מאיתנו. אנו מבטיחים שנעשה ככל יכולתנו לשמור ולעזור לאבא.

קשה ביומיים האחרונים המטלטלים לרכז ולזקק ולהציג לכולם למי שהכיר ולמי שלא מה היתה אמא בשבילנו אך אנו יודעים שהיית אהובה כי המשפט יהודית היתה אהובה על כולם נאמר לנו בווריאציה כזו או אחרת רבות בזמן הקצר שאת לא איתנו ולכן נסכם בשתי מילים: תודה אמא

ובשבוע מילים: אוהבים אותך אמא תודה רבה על הכל!

■ הילדים שמתגעגעים: עמיר, אשל, אילת ודורון

סנא

אנחנו עדיין לא מאמינות שאנחנו יושבות וכותבות את המילים האלה, ולא מאמינות שאנחנו עומדות כאן עכשיו ומקריאות לך אותן.

היית אמורה להיות "הסבתא שחיה לנצח". פעלתנית, מלאת אנרגיה, אף פעם לא מתעייפת. המשפטים "בת כמה את? לא יכול להיות" או "הלוואי עליי להיות ככה בגיל הזה", נאמרו עלייך כל הזמן, ובצדק. גם אנחנו אמרנו את זה באופן קבוע.

היית אישה חזקה וחכמה, צלולה ועם זיכרון מדהים עד הרגע האחרון. לקחנו ממך דוגמה להרבה מהדברים שאנחנו עושות בחיים. תמיד הייתה לך עצה, סיפור לספר או ניסיון חיים לשתף. כל שבת חיכית לנו עם הפשטידסטה המפורסמת של סבתא או עם מאפים ארוזים בקופסאות, ועם עשרות סיפורים מרתקים על הילדות במצרים, הקיבוץ, המשפחה, המדינה או כל נושא אחר שעניין אותך.

ידעת לעמוד על שלך ולדרוש את מה שמגיע לך או למשפחה שלך, וידעת להתאים לכל אחד את מה שהוא צריך. כמו שאמרתי לך כשהייתי קטנה: "את לא נותנת לי את כל הממתקים שאני רוצה, אבל את עושה את זה כדי לשמור על הבריאות שלנו". היה ברור מההתחלה שאת עושה כל מה שאת עושה לטובתנו ועם הרבה מאוד מחשבה.

היית נדיבה ואדיבה, תמיד נתת מעצמך בלי שום ציפייה לתמורה או למחייאות כפיים, להפך. ניסית להראות שזו בכלל לא טרחה וככה סתם במקרה היה לך בדיוק את מה שהתאים למה שאנחנו מבקשים או צריכים. עשית למען כולם - בשביל הקיבוץ, בספרייה, בשביל המשפחה. בת 80 שמתפלת יומיומית בתאומות בנות 4 בעלות אנרגיה בלתי נגמרת. לא נחה לרגע. אנחנו לא יודעות מתי או אם בכלל המחשבה "מה סבתא הייתה אומרת" תעבור. נמשיך לחפש את העצה, הדעה והתבונה שלך.

קשה לנו ועצוב לחשוב שלא תמשיכי לראות את ההתפתחות של המשפחה שאת וסבא הקמתם וגידלתם יחד.

הלכת מאיתנו מוקדם מהצפוי וניאלץ להבין איך אנחנו מפצים על החור שהותרת אחרייך ושומרים על המשפחה מגובשת כמו שאת ידעת לשמור עליה. היית הדבק שחיבר את כולנו. אופירי אמרה אתמול: "נכון היה כיף אם סבתא בעצם סתם ישנה הרבה זמן ופתאום היא תיכנס עם רופא ותגיד שהיא בסדר והלב שלה פועם כמו שלי?"

אז סבתא, זה אכן היה כיף. שינה מתוקה, נוחי על משכבך בשלום. אנחנו אוהבות אותך המון ולעד, הנכדות אגוזי הגדולות: עדי שירה וענבר

יהודית

בחודש שעבר חגגנו לך יום הולדת 80. הניתוח כבר היה באופק אבל לא באמת דמיינו שנאבד אותך כל כך מהר. הברכה ליום ההולדת מתאימה גם לפרידה ממך.

זו הברכה שבירכתי אותך:

באתר השמות של מטרנה כתוב שיהודית בא מהודיה ואכן הודיה היא אחד הדברים שעולה במחשבה עלייך. את אמא, סבתא, חמות נוכחת, אכפתית, מעורבת. רואה מה נחוץ ותורמת את תרומתך במילה מתאימה, הצעה, הכוונה, התעניינות.

יש בך שילוב מרשים של חכמה ותבונה, ראיית הפרטים והתמונה הכללית, רצינות ורגישות. את משתפת בנדיבות מניסיוןך הרב, מספרת בעניין רב על ההיסטוריה המשפחתית, חיי הקיבוץ, התפקידים שלך לאורך השנים בכלם בולטת היכולת שלך לראות, להבין, להקשיב ולנווט דרכים ופתרונות בשקט בלי צורך באור הזרקורים, אך עם הכרה מלאה בחלקך, בכוחך ובתרומתך.

הגעת לשמונים, יש בך את חוכמת זקני השבט כבר עשרות שנים ויש לך יכולות שגם בני חמישים היו מודים עליהן.

איחלנו לך בריאות, ולנו עוד שנים של הודיה על מי שאת עבורנו, אבל הלב שלך שהיה כל כך מכוון לכולם כבר לא החזיק.

אני מודה על כל השנים בהן זכיתי בך, לא יכולתי לחלום על חמות טובה ממך

אוהבת ■ לליב אגוזי

יהודית, איפה ישנם עוד אנשים כמו האישה הזו?

יהודית האהובה ומשפחתה היקרה,

היום אנחנו נפרדים מאישה נדירה, שהייתה אם בית מסורה וחלק בלתי נפרד מחיינו במשך ארבע שנים רצופות ואצל חלק מאיתנו הרבה יותר.

החל בשיתוף פעולה מדהים עם המחנך עודד סוקולסקי ז"ל, הקליטה שלנו בקיבוץ והסבר על כל הנוהל והנהגה, ועד הניסיונות לגבש אותנו כקבוצה.

תודה לך על הרצון לתת לכל אחד מאיתנו ביטוי אישי ולהקשיב לצרכים שלנו. העבודה איתנו לא הייתה עבודה פשוטה בכלל בלשון המעטה: לפעמים מרדנו, הרבה פעמים לא הקשבנו, וכמו כל בני הטיפש עשרה,

גם אנחנו לא ממש הבנו עד הסוף את מה שיהודית עשתה עבורנו ולכן לא תמיד הערכנו את הגדולה שלה. היום במבט לאחור וברכות השנים, אנחנו מרגישים את חותמה ומבינים את גודל השפעתה על חיינו כשאנו בוגרים והורים בעצמינו.

לעיתים רחוקות יהודית התעצבנה, על אף שבוודאי היתה לא פעם מתוסכלת מאיתנו. ולמרות הקושי, יהודית לא ויתרה! לא לנו ולא עלינו.

יהודית תמיד שמרה על ארשת פנים נעימה, חום אנושי שהתערבב עם נחישות והתמדה, האמינה בנו ודחפה אותנו קדימה. האמונה שלה בנו גרמה לנו להאמין בעצמינו.

תוך כדי הטיפול בנו, היתה יהודית אם ורעיה מסורה וגם בת אכפתית והתמודדה בנוסף עם טיפול באביה החולה. גם כאן במסירות, באהבה, תוך שהיא שומרת על תפקוד מלא ומעורבות בחיינו מבלי שנרגיש מה עובר עליה ביום יום.

הכל באווירה נעימה, ללא הנחות, עם חום לב אינסופי ויכולת לתת מבלי לחשוב על עצמה.

לעולם לא נשכח את כל הטוב שיהודית עשתה למענינו תוך הקרבת המשפחה. אנחנו רוצים לנצל את ההזדמנות ולהגיד תודה רבה גם למשפחתה, שהסכימה לשינוי ותמכה בעבודה החדשה שיהודית לקחה על עצמה. יהודית לימדה אותנו, במעשים שלה התמדה, מסירות ואחריות. יש הרבה סיפורים שאפשר לספר. אני זוכרת מקרה אחד מרבים כאשר בישראלנו במטבח, ואת המילים שלה: קודם כל להכין את רכיבי המתכון בצורה מסודרת ורק אחר כך להתחיל להרכיב את המתכון. עד היום כשאני מבשלת אני מרגישה את העיניים שלה בגב שלי ואומרת- נו לא הכנת מסודר מהתחלה...

יהודית היתה אומרת לנו לפעמים "לא מקובל עליי". היינו עושים מזה בדיחות- בטח היום היינו מעלים סרטון לטיק טוק... אבל אז פשוט היינו מחקים אותה. אבל ידענו שכשיהודית אומרת לא זה לא וכשיהודית אומרת כן זה כן ולכן ידענו בלב שלמרות שזה נשמע קשוח- אנחנו יכולים לסמוך עליה בעיניים עצומות. וסמכנו עליה.

אני לא בטוחה מי זוכר את השביל המקסים בפתח הבית שלנו עם הוורדים שיהודית בעצמה שתלה. היא טיפחה את הוורדים ממש כפי שטיפחה אותנו. המשפט שיהודית אמרה לא פעם- כאשר הוורדים ישרישו שורשים, יתפתחו ויגדלו, גם אתם תגדלו.

אז יהודית, עכשיו גדלנו- ועכשיו אנחנו נפרדים ממך- כשאנחנו עם שורשים עמוק באדמה, התפתחנו כל אחד בדרכו והרבה גם בזכותך!

יהודית האהובה- תודה לך על כל מה שנתת לנו, על כל מה שעשית, על כל החום והאהבה. לעולם לא נשכח אותך! תהיי מנוחתך עדן ונשמתיך צרורה בצרור החיים.

מאיתנו ■ קבוצת ורדים

ביום שני בבוקר, התכתבנו בקבוצת ועדת התרבות של הגיל השלישי וברכנו את יהודית שלנו לקראת הניתוח. אחלנו לה הצלחה וביקשנו לראות אותה לאחר הניתוח רצה כאיילה. יהודית ענתה לנו במילים אלה "תודה, אבל אסור לרוץ, רק ללכת לאט"

זאת הייתה יהודית, לוקחת את הכל בצורה שקולה, במחשבה תחילה, לא בפזיזות והכל בנחת.

יהודית הייתה חלק מצוות "רמות חפר" במשך שנים רבות מאד.

היא הייתה מחנכת לילדי עלית הנוער וניהלה את הספרייה של רמות חפר ביד רמה.

כשנודע לצוות החינוכי על מותה הפתאומי, אלה היו המילים שפרצו מלבבות כולם:

אישה מיוחדת במינה, חכמה ונעימה, חיונית, פעילה, חדה, ממש פס הקול של רמות חפר ובעיקר נחמדה כל כך, מקסימה, קיבלה אותי עם המון חום, תמיד הייתה מוכנה להקשיב ולתת עצה חכמה, כל כך נהנינו מהשיחה אתה בספרייה, משיחות אישיות אתה וכך עוד ועוד...

יהודית בנתה ספרייה לתפארת, ידעה להיפרד מספרים ישנים ולעומת זה להביא לכל מורה את הספרים שייסיעו לו בעבודתו... הספרייה בזכותה הייתה מקום נעים ובטוח לצוות כמו גם לחניכים. עיניה הבוחנות ידעו לזהות בעיות ותמיד דווחה על כל נער או נערה שמשכו את תשומת לבה ולדאוג שיקבלו מענה.

ובנוסף, יהודית הייתה אשת סוד, בכל בעיה אתית או קיבוצית, וגם בינאישית, היא הייתה אוזן קשבת ותמיד ידעה לתת עצה מאוזנת ונכונה, תמיד אפשר היה לסמוך עליה ועל הדיסקרטיות שלה.

כך היה כל שנות עבודתה ברמות חפר וכך גם מאז פרשה והצטרפה לוועדת הגיל השלישי ולהתנדבות בספרייה.

יעידו על אישיותה המיוחדת גם אלה שהיו לצידה בתפקידים הציבוריים, שם צברה המון ניסיון שסייע לכל סובביה.

יהודית הייתה אישה צנועה ושקטה אבל עליכן, נכדותיה, ידעה לספר נפלאות, כל כך הייתה גאה בכן...

לכתה של יהודית בפתע, ללא הכנות, משאירה אותנו המומים וכואבים, עד כמה שהייתה דמות צנומה וצנועה, החור בחיינו ובליבותינו גדול וכואב.

נזכור אותה בחיוכה הנבון, בלשונה השקטה, בעצותיה הטובות, באמפתיה ובאכפתיות שלה... הלב כואב ומסרב להיפרד.

נוחי בשלום על משכבך ואנו ננצור את זכרך!

■ ברוריה סלע, 26.12.2024

בעקבות ראשונים

100 שנים לקיבוץ ג' מעברות

ערכה והביאה לדפוס: עינת טחנאי - ארכיון מעברות

להגיע לארץ ישראל ולהפכה לגן פורח. בינתיים התאמנו בחוות הכשרה שונות, יחד עם אנשי 'החלוץ', ועסקו בחקלאות לקראת עלייתם לארץ. טיפין-טיפין עלו החלוצים לארץ וחפשו מסגרות התיישבותיות.

ששת העולים שייסדו את קיבוץ ג' הגיעו מחיפה לעפולה, המקום שעתיד לשמש מרכז כלכלי ותרבותי ליישובי העמק שעתידיים עוד לקום.

רכבת העמק שהגיעה מחיפה הביאה לתחנת הרכבת בעפולה את: חנה שחם (מצ'רנוביץ, בוקובינה), דב (פרנק) בן שאול הוא ביביק (מבנדרי, בסרביה), חנה (גלזברג) בן-שאול (מגליציה שבפולין), שמואל פריבמן הוא שמיליק (מבסרביה), נתן אילן (מגליציה בפולין) וחיים רוטשטיין- הוא מוניו סלע (מחוטין שברומניה).

במחברות הקיבוץ "חדשות העבר" נכתב כך:

"... ניכר היה כי הבאים התכוונו היטב לצפוי להם, כי הביאו עמם את כל הציוד הדרוש: מיטה של ברזל, מחצלת (במקום מזרון), כובעי קסקט, מכנסי בריצ'ס (מכנסי רכיבה שנהגו הבחורים ללבוש) ושתי לירות וחצי כסף מזומן לכל חלוץ.

הבאים עשו סיור יסודי ברחובות העיר עפולה: סביב 2-3 בתיה ותריסר צריפיה-והקיפו מספר פעמים את קיוסק הגזוז מבלי שיעזו לפרוט את שטר הכסף שקבלו ממחלקת העלייה של ההנהלה הציונית ל"סידורים ראשונים".

אחד התושבים השקה אותם מים מהפח שבצריפו ואמר להם: "פה המים קצת תפלים, אבל מי שרוצה לשתות מים טובים שילך לבלפוריה, זה לא רחוק, רק 2 ק"מ מעפולה. בשבתות המוני חלוצים ממחנה הקיבוצים הולכים לשם להרוות את צימאונם."

בהמשך טיולם חצו 6 החלוצים מגרש ריק, אשר לפי השמועה היה מיועד לבניין האופרה... לאחר סיור ממצה זה ב"עיר העתיד", שמו החלוצים את פעמיהם צפונה מפסי הרכבת, לכיוון מחנה הקיבוצים."

בקיץ של 1925 נשענו קומץ חלוצים על מעקה האוניה "רומניה" נרגשים עד עומק ליבם. עיניהם חזו בצימאון בהר הכרמל הנכסף והם ציפו בכליון עיניים לסירת המנוע שתעבירם מאנייתם העוגנת בלב המפרץ אל החוף.

הספנים הערביים זירזו בקולניות את הנוסעים שירדו לסירות המתנדדות מבלי לחשוש שהמזוודות הקלועות מענפי ערבה יפלו למים.

פקיד מחלקת העלייה של ההנהלה הציונית קיבל את פני החלוצים הנרגשים והעבירם במהירות אל "בית העולים" אשר בבת גלים.

הפתעה מרעישה חיכתה להם בבית העולים: לחם לבן בריבה לארוחה והעיקר: מיטה לכל אחד ואחת מהם. הם לא תיארו לעצמם שיש מותרות כאלו בארץ ישראל.

אם היתה כתבה בעיתון כלשהו, הרי שתיאור זה היה מתאים לראשוני ומייסדי קיבוץ ג' של "השומר הצעיר" בעלייתם לארץ.

העובדות ההיסטוריות הן שברומניה ובולגריה, בערים ברחבי מזרח-אירופה: בסרביה, בוקובינה, יאסי, צ'רנוביץ, קישינב, בוקרשט, התארגנו צעירים וצעירות מתנועת "השומר הצעיר" ואלו חלמו ורקמו תכניות

נתן אילן, חנה וביביק ב.ש, שמיליק פריבמן בעפולה 1975

עפולה "עיר העתיד"

בעפולה היה מחנה האוהלים של הקיבוצים שעסקו בבניית העיר. שם גם היה גרעין של קיבוץ ב' של "השומר הצעיר" שהקים מאוחר יותר את משמר העמק.

בעפולה חשו החברים בפעם הראשונה באופן בלתי אמצעי את החוויה המלאה של בנין ויצירה יש מאין, של חלוציות שבכיבוש מקום והכשרתו להקמת ישוב עברי חדש.

עפולה צריכה הייתה להבנות כעיר המרכזית של עמק-יזרעאל, אותו עמק שהיווה אז את הלב של ההתיישבות החלוצית בארץ. הוכנו תכניות גדולות ונועזות: שדרות וגנים-ציבוריים, בתי-מלון ותיאטראות, אצטדיון לספורט ומגרש-משחקים.

אין לשכוח שבאותם הימים קסם לחברינו עצם המושג 'עיר'. כי לפי המושגים שלהם הרי עיר בעלת אלפי פועלים, היא-היא שתצעד בראש מקימי החברה הסוציאליסטית. ולהיות ראשונים בהקמת עיר חדשה - כלום אין זה תפקיד נכבד? תחושה זו העלתה את רוח הקיבוץ.

נוספה לכך החדווה הגדולה שבפגישת אחים. כל שבועיים הייתה מגיעה בימים ההם אנייה מאירופה, וכמעט בכל אנייה הייתה קבוצת שומרים. הצעירים יצאו מחיי המחותרת, מסכנה מתמדת של מאסר וגירוש, מסכנת ההרחקה מבית-הספר, ונכנסו לחיי חברה עליזה ומלוכדת. חברה יוצרת וחופשית, המשוחררת מפחד וממרות המשטר וממרות המשפחה, החברה, ומבורכת בתסיסת נעורים.

כזה היה הרקע של חיי הקיבוץ.

אוירה זו הייתה אופיינית לקיבוץ בעפולה, בעיקר במחצית השנה הראשונה. במחצית השנה השנייה התקרב המשבר. באו ימי חוסר עבודה. המשבר שפגע בארץ בשנים 1926-1927 ועזע את עפולה שהייתה מחוסרת עדיין יסודות כלכליים. פסקה הבנייה וגם יתר העבודות הצטמצמו, וציבור הפועלים היה נתון באבטלה. לא היה כלל היצע של עבודה בתשלום.

הקיבוץ התחיל לתור לו מקום חדש.

לאן ועלם ב.פ.?

מתוך חדשות העבר - מחברות הקיבוץ:

"הפתעה גדולה נפלה הבוקר, כאשר פועלי החפירה ראו כי מכוש אחד לא נלקח לעבודה. היות ומספר כלי העבודה הוא כמספר הפועלים הקבועים- החלו לברר מי הנעדר ושמה הוא מקיש שיניים ממחלת הקדחת, או לא עלינו, נתקף דיזנטריה.

תוך כדי חפירה התברר כי הנעדר הוא חלוץ מקיבוץ ג' אשר ראשי תיבות שמו הן ב.פ. (ביביק פרנק, לימים ב"ש). הנעדר ביקש אמש באספת החברים של קיבוץ-ו לא פחות ולא יותר- חופש!

המוזר ביותר היה בהנמקתו: "רוצה חופש כדי להתאוורר". יום החופש ניתן לו תוך חששות כבדים שברבות השנים ישמש החופש תקדים לצעירים...

החלוץ האמור הלך ברגל לפתח תקווה ולמזלו השיג עבודת טוריה (הוצאת אינג'יל*) מפרדס של אחד האיכרים. האיכר היה נדיב ושילם לו גרוש יותר מאשר לערבים (15 וחצי גרוש). לאחר שהתאוורר דיו והלך מדי יום 3 שעות לעבודה ובחזרה, הסתיימה ההרפתקה והאיש חזר לעפולה מלא חוויות."

* אינג'יל - באותם ימים היו עוברים חלקה חלקה, לעומק, כדי לחשוף את השורשים של העשבים השוטים, במיוחד את היבלית עמוקת השורשים, שלה קראו אינג'יל.

עבודת שבירת אבנים לחצץ. מחנה האוהלים בעפולה. 1925.

שנת מצווה

כידוע לכם את חגיגות שנת המצווה מציינים בקיבוץ בגיל 13, בנים ובנות יחד. בנות כיתה ו' בחרו לציין אירוע זה כבר בשנה זו במתן דגש על ערכים כמו נתינה, אהבה לזולת ותמיכה באלו שמגנים עלינו יום-יום.

בתחילת החודש התכנסו בנות השכבה ואמהותיהן ואפו 40 עוגות לחיילים. העוגות נעשו עם הרבה אהבה, כוונה טובה ורצון לשמח את החיילים שלנו, שמקדישים את חייהם למעננו. לכל עוגה צורפה ברכה אישית פרי עטן של הנערות הצעירות.

אירוע זה מהווה פתיחה של נתינה וגיבוש לקראת הבאות. תודה לכל אחת מהנערות ולאמהות שהתנדבו ויחד הפכו את הפרויקט הזה ליותר ממיוחד.

נציס הכיר

מדור מתאלאט מארתו להכיר ככל פאם חכר
אחר מקהילת מאכרות בקהילות וכהומוור

מה שמך?

אורן צפתי

מה מקור השם שלך?

לאחי הגדול קוראים ארו, אז כנראה חיפשו עוד עץ.

איפה נולדת ואיך הגעת לקיבוץ במידה ולא נולדת פה?
נולדתי ברחובות, נישאתי לאולגה צופנס והחלטנו שנגור בקיבוץ.

ספר על זיכרון ילדות שלך

כשהייתי ילד להוריי הייתה מכולת שכונתית מתחת לבית שלנו. בבוקר הייתי קם להכניס למכולת ארגזים של לחם וחלב. בימי שישי היו שולחים אותי (בצורה שהייתה נחשבת מאוד לא אחראית בימינו) להפקיד את הפידיון בבנק. הייתי מוצא את עצמי בגיל 9 נוסע על אופניים ברחובות העיר עם סכום מכובד של כסף מזומן... נהגתי לעצור לקנות לעצמי פלאפל בדרך.

איפה שירתת בצבא?

בסיירת יעל.

עיסוק/ מקצוע נוכחי?

בהכשרתי אני מהנדס מערכות תקשורת. עוסק בתחום התוכנה.

במה היית רוצה לעסוק, אם לא היית עוסק במה שאתה עוסק?

בחקלאות. אני פתוח להצעות :))

מה הפעילות המועדפת עליך ביום שבת?
לטייל!

איך אתה שותה את הקפה שלך? וכמה קפה אתה שותה ביום?

פעם אחת נס ופעמיים שחור, עם הל או עם חוואיג'.

מה המאכל האהוב עליך?

לחם. בצק כלשהו.

המלצה על ספר/ סרט/ סדרה

ספר: המטופלת השקטה/ אלכס מיכאלידס. אני קורא וצופה בעיקר בתכנים טכנולוגיים, אבל נהנה גם ממותחנים פסיכולוגיים פעם ב...

איזה שיר אתה אוהב?

אני מאוד אוהב מוזיקה, המון סגנונות שונים. מארץ ישראל הישנה למשל ליל חניה/ חנן יובל, דרך להקת Pearl Jam, ועד Piano Man/ בילי ג'ואל.

מה החג האהוב עליך ולמה?

פסח. הכי מיוחד.

ספר לנו על מקום מיוחד שביקרת בו

אחרי שהתחתנו טסנו לגואטמלה ולמקסיקו. במקסיקו נתקלו בתופעה שלא שמענו עליה לפני שהגענו שנקראת סנוטה (Cenote) - "פתחים בפני השטח למאגרי מים תת-קרקעיים" (הגדרה מתוך ויקיפדיה). אחת התופעות היפיפיות שנתקלתי בהן.

איפה עוד לא היית ותרצה להיות?

באוסטרליה, בהימלאיה, במזרח...

איזו עונה אהובה עליך ולמה?

חורף. אני אוהב גשם.

מה המקום האהוב עליך בקיבוץ?

השביל של שכונת הפרדס בתקופה של הפריחה הסגולה.

איזה כוח-על היית רוצה שיהיה לך?

לעוף. לא צריך לעמוד בפקקים ולנסוע ברכבת.

אם היית בעל חיים - איזה ולמה?

ציפור, ראו שאלה קודמת ;)

מה האימוגי שאתה

משתמש בו הכי הרבה?

איזו מתנה היית שמח לקבל?

אופנוע. או קלנועית

איזו שאלה היית מוסיף למדור ומה היית עונה עליה?

שאלה: איזה תחביב היית רוצה לפתח?

תשובה: משהו שקשור לים כמו חתירה על קיאקים לרוגמא.

מי היית רוצה שיענה על המדור אחריך?

יוסי בר-ניר.

חתונה מרגשת בקהילת בית בעמק מעברות (בית לחיים)

גיא ושני, זוג מקסים, חברי קהילת מעברות, בזוגיות כבר שלוש שנים, חיים ביחד בדירתם שנה וחצי במסגרת הקהילה.

הכל התחיל בטיול שביל ישראל לכנרת של כל החברים במסגרת חברת כנרת שרותי רווחה המפעילה את הדיור בקהילת מעברות. גיא החל לחשוב על הצעת נישואין לשני, איפה זה יהיה ובאיזה מקום, הוא תמיד חלם להציע לשני בחוף הקשתות בקיסריה. הוא התייעץ עם הוריו ועם הצוות בקהילה.

והנה זה קרה ב-6.6.24 גיא הציע לשני בהפתעה. אמר לה שלוקח אותה למסעדה ובמקום זה הוביל אותה לחוף הקשתות בקיסריה, שם חיכו להם המשפחות הנרגשות יחד עם כל חברי קהילת מעברות והצוות.

בתאריך 26.11.24 נישאו השניים באולם המפואר "יונו" בקיסריה. החתונה הייתה מרגשת ושמחה במיוחד, בהשתתפות המשפחות, החברים, הצוות ועוד אורחים רבים אחרים. החופה היפיפייה על כר הדשא נוהלה ע"י רב רפורמי שסיפר לנו על גיא ושני, תחביבים שלהם, ועל חייהם ביחד כזוג.

תודה רבה למשפחות שעזרו ותמכו בכל התהליך של ההכנות והארגונים לחתונה.

מזל טוב ענקי לזוג המאושר ♥ מכל בית מעברות

טריו עוטף

שלושה מוזיקאים יוצרים מגיעים לערב מרגש ומחבר עם שירים וסיפורים מהחיים בעוטף

שביט נוי

זמר יוצר, מפיק וגיתריסט
מכפר עזה. המוזיקה שלו היא
שילוב של חמלה, כאב וגם ריפוי.

ליר חוטובלי

זמרת יוצרת מאשקלון
שמגיעה עם הגיטרה לשיר
ולספר את החיים מהזווית שלה.

אורי רונן

זמר יוצר מאור הנד.
שיריו עוסקים בחייו,
אהובותיו, ובחוויות שצבר
בארץ ובעולם כשטייל עם
תרמיל, גיטרה ומפוחית.

יום חמישי × 30.1.25 × בנחליאלי

20:30 התכנסות וכיבוד × 21:00 מתחילים

ניתן להזמין חברים.ות מבחוץ בעלות של 40 ₪ לאורח.ת * חיוב בתקציב

קורין אלאל בצעירותה
צילום: יעל רוזן. כל הזכויות שמורות ל Yael Rozen Photographer
מתוך דף הפייסבוק של הספרייה הלאומית

של יהונתן גפן והמשכו בצמד "מיקי וקורין" שהופיע והקליט לא מעט אבל לא הצליח להוציא אלבום שלם.

היא גם השתתפה באופרת רוק כושלת עתידנית שנקרא "ארנבים בחלל", ובכלל, ידעה המון המון אכזבות ותסכולים, אבל היא שינתה כיוון ועשתה את זה בעצמה לגמרי.

בשנים הבאות, סוף שנות השבעים ותחילת השמונים, קורין הקליטה הרבה שירים וכל אחד מהם עלה רק על תקליט שדרים (שיועד לשרדני רדיו בלבד). השירים הללו מעולם לא נאספו על גבי תקליט אחד.

היא גם עבדה עם בוגרי לימודי הסאונד של יואב גרא, שהקים בית ספר ראשון מסוגו בארץ, והפיקה את האלבום שהוציאו בוגרי בית הספר.

בתחילת שנות השמונים הושפעה מהסאונד של הפאנק והניו וויב. היא עבדה בלי הפסקה וחסכה שקל לשקל כדי להקליט אלבום משל עצמה. בין היתר הקליטה ג'ינגלים ופרסומות (למשל "עגבניה" למועצת הפירות והירקות...זוכרים?). היא עבדה על תקליט הסולו הראשון שלה "מותק", במשך שנתיים תמימות. הוא יצא ב-1984 עם חברי להקת ליפסטיק ובהפקה (ראשונה) של יזהר אשדות, שהיה אז עדיין חבר להקת תיסלם.

זן נדיר

פרידה מקורין אלאל

קורין אלאל, שהלכה לעולמה לאחרונה לאחר מאבק ארוך במחלת הסרטן, הייתה אחת מהמלחינות ומהזמרות-יוצרות הנפלאות שפעלו בישראל.

היא נולדה בתוניסיה למשפחה יהודית ממעמד גבוה. סבא שלה היה הבעלים של מפעל השוקולדים הגדול והמפורסם במדינה "אל-אל" (שעדיין קיים היום) וכל טוניסאי הכיר אותו. הוריה שלחו אותה ללמוד במנזר, שכן רמת החינוך במנזרים הייתה גבוהה יותר.

כשהייתה בת שמונה, סיפרו לה הוריה שכל בני המשפחה יוצאים לחופשה, ועלו ארצה. הם לא סיפרו לה דבר על העלייה והיא מעולם לא הספיקה להיפרד מכל חברותיה וחבריה. היא סיפרה שנים מאוחר יותר שהיא נטרה להוריה כל חייה על הבריחה החפוזה הזו מארץ הולדתה. כל חבריה לא ידעו לאן היא נעלמה.

מוזיקה תמיד הייתה חלק בלתי נפרד מעולמה ובישראל היא החלה לכתוב שירים. לא היה לה פשוט עם השפה, עם המבטא שלה או עם הקול שלה. היא שירתה בהתחלה בלהקת פיקוד דרום אבל העיפו אותה מהלהקה כי לא הסכימה בשום אופן לרקוד... בסוף מצאה עצמה בצוות הווי של הנדסה קרבית-שלישייה שכללה אותה, את יואל לרנר ועוד זמרת צעירה ובלתי מוכרת: יהודית רביץ.

דרך רביץ אגב היא הגיעה לשיר קולות רקע לאריק איינשטיין באחד מהשירים העבריים הגדולים של כל הזמנים - "עטור מצחך זהב שחור" של אברהם חלפי (לחן של יוני רכטר).

היא לא רק שרה עם אריק, כמוכן. כזמרת שרה קולות רקע עם רבים וטובים, למשל, באלבום הבכורה של יוצר אלמוני ונידח שהגיע מהשוליים ועזב לחו"ל להרבה שנים, לפני שחזר והתפרסם גם פה: רמי פורטיס.

היה זה מתי כספי שמשך אותה לשיר גם ב'ארץ טרופית יפה', ולפי הסיפורים שם גם ראה אותה אריק איינשטיין בפעם הראשונה והמליץ לה בחום על שותפו לשעבר מיקי גבריאלוב. "למה שלא תכירי את מיקי גבריאלוב? את מתאימה לו מוזיקלית", אמר לה אריק וככה התחיל הקשר בין השניים שתחילתו במופע "אדם וגם חבל.."

זן נדיר

מאיר גולדברג / קורין אלאל ז"ל
אנחנו פוחדים מהצל של עצמנו,
נצמדים לקירות הבתים
ורוב הזמן מתביישים בגופנו,
חופרים מקלטים.

אנחנו נמלטים ממסיבה משוגעת,
נדחקים לסירות משוטטים.
כל יבשה היא ספינה שטובעת
כשחופרים מקלטים.

אנחנו זן נדיר: ציפור משונה.
החלומות באוויר, הראש באדמה.

אנחנו מרמים בעיקר את עצמנו.
לא עיוורים, אבל לא מביטים.
ולא ברור מה נשאר אחרינו,
מלבד הפחדים.

בין השירים שהתפרסמו בתקליט "אל תקרא לי מותק", "תן לי קצת ממך" ו"חיה בתוך קופסא".

קורין החלה להופיע עם גיטרה חשמלית ושיער קצוץ במעוז הפאנק והגל החדש בת"א -קולנוע דן ומיצבה את עצמה כיוצרת ומלחינה אמיצה ומיוחדת.

היא הוזמנה להקליט שיר במיוחד לאירוע פתיחת "עיר הנוער" בת"א וכתבה את "שיר בכיף" שהפך ללהיט גדול.

את האלבום השני שלה, "פירות אסורים" הקליטה אחרי סיום מלחמת לבנון, אלבום מעולה, אמיץ, שלא פחד לגעת בנושאים שנויים במחלוקת ולהביע דעה (משהו שלא מאפיין כיום את רוב רובם של אמני ישראל הותיקים). בין השירים באלבום "תינוק בוכה", "כבשים" ועוד. הפריצה הגדולה שלה אירעה בסוף שנות השמונים עם "אנטרקטיקה" ושנה לאחר מכן, הוציאה אלבום שורשים "שפת אימי" - הראשון שבו העזה לחזור למקורותיה הפרנקופוניים.

מאז ועד יום מותה, אלאל לא הפסיקה להקליט אלבומים (14 בסה"כ), להופיע ולהפיק אמנים אחרים (למשל, אלבומו הראשון של אביתר בנאי, המכשפות, כרמלה גרוס וגנר, גלי עטרי ועוד ועוד).

בחרתי כאן בשיר הנושא מאלבומה "זן נדיר" (1992)

■ אורי ב"ש

קורין אלאל באירוע הגאווה הראשון בבאר שבע, יוני 2010 | צילום מתוך: וויקיפדיה

תזכורת מועדת פרט

נאחל לשנה יותר טובה, שנה של שגרה, שנה של אחדות, הקשבה ופרגון. בואו נהיה קצת יותר טובים לעצמינו, לשכנינו ולקהילה שלנו. ושכולם ישובו לביתם.

חברי ועדת פרט: **אורלי שלם, ציון טובי, איילת אגוזי, אבישי אמר ונתלי גלילי.**

בפתחה של שנה חדשה, שנה מלאת מורכבויות ואתגרים אישיים, קהילתיים ומדיניים, ברצוני להזכיר כי ישנה בקיבוץ ועדת פרט. הועדה עוסקת בסכסוכי שכנים ובעזרות נוספות לבני משפחה אשר מחוץ לקיבוץ. מזמינים אתכם לפנות ולהתייעץ.

נקודה לבנה

במאמץ קטן, עם רצון טוב ולב פתוח אפשר לעשות מעשה אצילי, לחמם את הלב, לשמח ולגרום לרגעים קטנים של אופטימיות גם בתוך הכאוס בו אנו נמצאים.

המפגינים ומארגני ההפגנות מודים ומעריכים מאד (וציינו זאת גם ברמקול של המחאה).

יהיה יפה, מרגש ומשמח אם עוד ועוד אנשים יצטרפו לפרויקט המקסים הזה. מי שמעוניין לקחת בו חלק מתבקש. לפנות לענת מס ולקבל הנחיות. בואו בהמוניכם והרווח יהיה של כולם!

בהצלחה רבה ובתקווה. ותזכרו ש...
לפעמים הדברים הכי קטנים תופסים את המקום הכי גדול בלב

עיריית אברמוב

לפני מספר שבועות יזמו יהושע וענת מס מיזם מדהים שעורר התלהבות והוקרה ברחבי עמק חפר. שלושה ימים בשבוע מכינים נות כמה אנשי נשות מעברות, ונשים מחוץ למעברות, מרק חם למפגינים הנחושים שעומדים בצומת העוגן בכל מזג אוויר מדי יום.

לאותם המפגינים האמיצים והעקביים מגיעה הערכה והוקרה מיוחדת. המיזם עובד בהצלחה כבר חודש ימים. כן יירבו...

**ברכות חמות למשה שליאס שנבחר
ליו"ר התאחדות הקליעה בישראל!**

ברכות ואיחולים

מזל טוב

לחן ורועי להולדת הבן
אח לנעמי יותם ושי
נכד לתלמה ואסא

צדוד ברכות חמות לכל המשפחה

מזל טוב

לדלית ויותם להולדת הבת
אחות לתום, אן ואלי
נכדה לנילי ואיל, ענת ואנדי
נינה לסבתא רבה מיצי

צדוד ברכות חמות לכל המשפחה

מזל טוב

לורוניקה ודגן להולדת הבן
אח לסשה
נכד לדורית ויעקב

צדוד ברכות חמות לכל המשפחה

מזל טוב

לירדן ועופר
להולדת הבת
אחות ליובל
נכדה לשושי ושחר

צדוד ברכות חמות לכל המשפחה

מזל טוב

למיכל והדר
להולדת הבן
אח לירדן וכרמל
נכד לחיותה ואלדד

צדוד ברכות חמות לכל המשפחה

מזל טוב

לשירי ונאור
להולדת הבת
נכדה לתמר

צדוד ברכות חמות לכל המשפחה

מזל טוב

לעדי ואורן
להולדת הבן
אח לרז ועמית
נכד לעינת ועמרם

צדוד ברכות חמות לכל המשפחה

עובר ושב

זוהר כפיר - התקבל לחברות
שני בר נס (כפיר) - התקבלה למועמדות

ניצן שמעוני - התקבל למועמדות
נועם אוחנה (בת זוגו של ניצן שמעוני)
החלה מעמד של אורחות

הדס שטמפטור (בת זוגו של שי נובלמן)
החלה מעמד של אורחות

יעל דותן מליחי (בת זוגו של לירן מליחי)
החלה מעמד של אורחות

מילי גילת
סיימה עצמאות כלכלית ונכנסה למועמדות

עידו בג, מייה קרייב,
נוי אדר, מיה צדוק,
ענבר אילון וספיר טליאס
החלו את לימודיהם/
כסטודנטים/ות

נעמה דביר הופמן
וסתיו הללי
סיימו לימודים ויצאו לעצמאות
כלכלית

איתמר אלון, נועם בג,
גיא גרינבלט ועדי גור
יצאו לעצמאות כלכלית

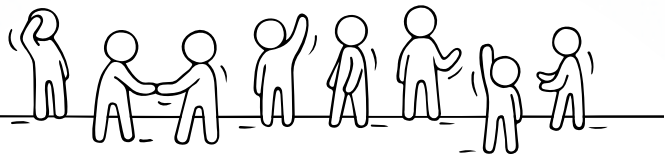
רז גרסטנר, יובל דביר,
נטע גרסטנר ואופק שחר
התגייסו לצה"ל

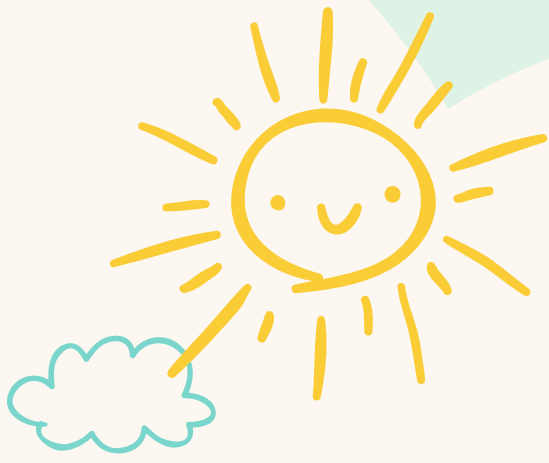
ליאור כהן ואגם ארנון
יצאו לשירות לאומי

יותם שוורצמן
השתחרר מצה"ל ונמצא
בעצמאות כלכלית בקיבוץ

לילה חפר
השתחררה מצה"ל
ויצאה לעצמאות כלכלית

בית מעברות מאחל לכולן ולכולם הצלחה רבה!

רִיבֵּה עִירוֹן שֶׁמוֹנִי

אורי קווינט

היצי אמר

...”זזה הזמן שלך לזרוח
ולדעת ולגעת בהכל”

ירדן אן-אור

נועה אברהם

איא נובלמן

היצי נאור

נוהר חכים-אולמן

מיקה דהן

אמיתו כתר

אלמנה טינוביץ'

עומרי רוזובסקי

אדנה לייפניק

סוה רלניק

סירה מעיין

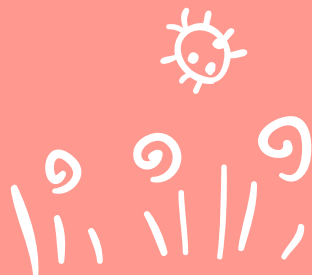
כיו נתנון

אריין בן שאול

מעיין רהב

תשפ"ה
2024-25

באיחור אמנם אבל לא יכולנו לוותר על המתוקים האלו!

ילדי כיתה א' של מעברות 2024-25

עיצוב הדף: נטלי בן שאול

